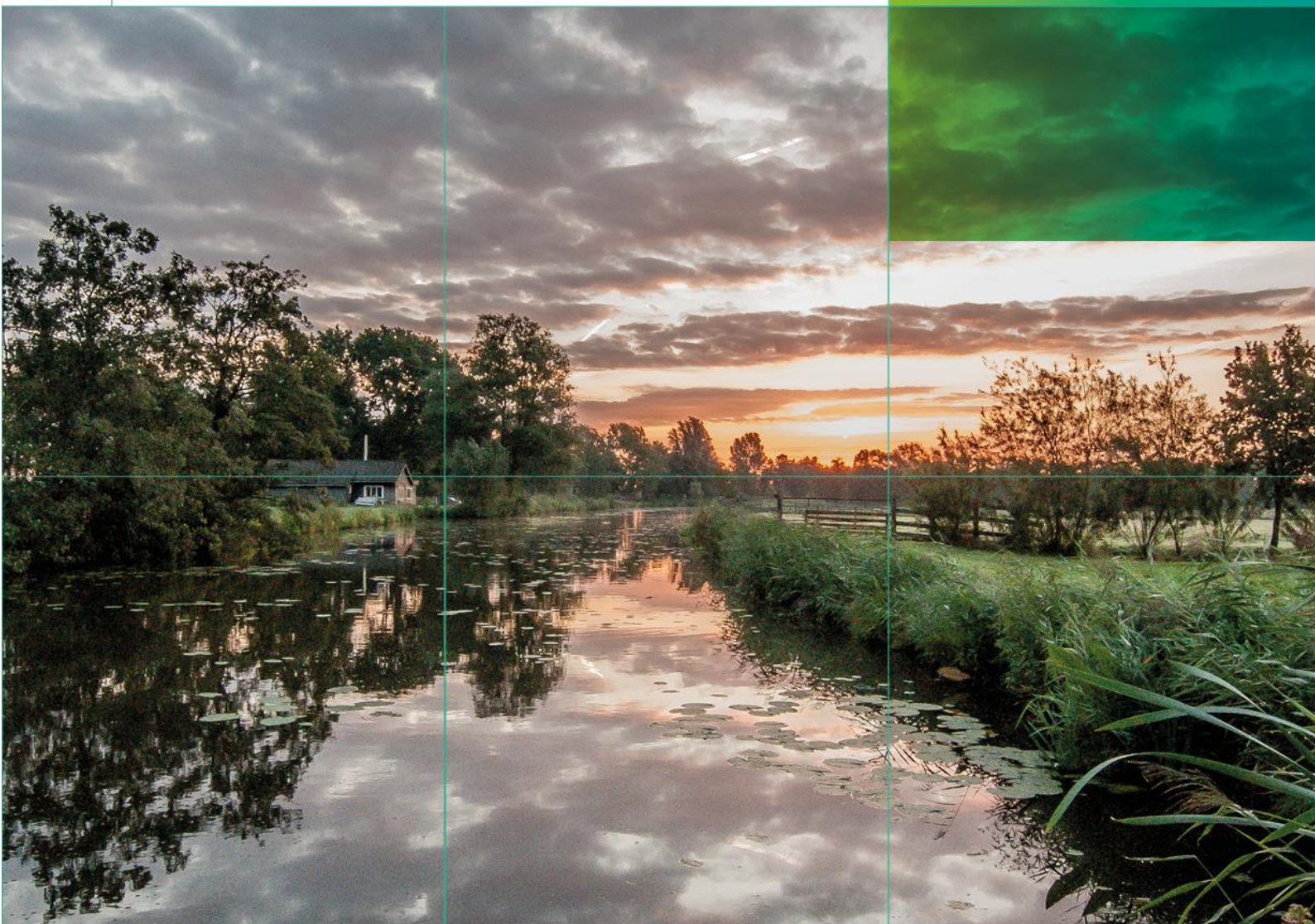
FUMO
Omgevingsdienst Fryslân

Ontwerpbegroting 2022

FUMO
Omgevingsdienst Fryslân

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5
1.1 Nieuwe sturings- en financieringssystematiek 5
1.2 Het coronavirus 6
1.3 Leeswijzer 6
1.4 Opzet en samenvatting begroting 2022 7

2. Ontwikkelingen 10
2.1 Externe ontwikkelingen 10
2.2 Doorontwikkeling 13

3. Programma's 14
3.1 Programma Vergunningverlening 14
3.2 Programma Toezicht en handhaving 16
3.3 Programma Specialistisch Advies 18
3.4 Programma Bedrijfsvoering (incl. management) 20

4. De financiële begroting 2022 22
4.1 Uitgangspunten 22
4.2 Overzicht van baten en lasten 24
4.3 Financieel meerjarenperspectief 28
4.4 Geprognosticeerde balans en toelichting 30

5. Transitiebegroting 30
5.1 Uitgangspunten transitiebegroting 30
5.2 Toelichting op transitiebegroting 31

6. Paragrafen 32
6.1 Paragraaf bedrijfsvoering 32
6.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
6.3 Paragraaf financiering 33

Bijlage 1: Bijdragen per deelnemer 35

Bijlage 2: Specificatie plusuren per deelnemer 40

Bijlage 3: Specificatie basistaakuren per deelnemer 41

Bijlage 4: Overzicht taakvelden 42

Bijlage 5: Risicoanalyse 2022 43

Bijlage 6: Geconsolideerde begroting 45

Bijlage 7: Begrote aantal meldingen bodem en asbest 46

Bijlage 8: Collectieve taken 47

1. Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)begroting van 2022 en de meerjarenbegroting tot en met 2026 van de FUMO. De kaders voor deze begroting volgen uit de kadernota 2022 - 2026[1]. Deze zijn in deze begroting verder financieel vertaald.

1.1 Nieuwe sturings- en financieringssystematiek

Een belangrijke verandering ten opzichte van voorgaande jaren is dat deze ontwerpbegroting is opgesteld volgens de nieuwe sturings- en financieringssystematiek. Het algemeen bestuur van de FUMO heeft in haar vergadering van 10 december 2020 daartoe besloten Alle deelnemers zijn nauw bij deze verandering betrokken, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Kern van de nieuwe sturings- en financieringssystematiek is dat de kosten voor de deelnemers eerlijk worden verdeeld; elke deelnemer betaalt voor de producten/diensten die worden afgenomen.

De nieuwe systematiek leidt niet tot een wijziging van de FUMO-begroting als totaal. Dat de omvang van voorliggende ontwerpbegroting met circa € 500.000 toeneemt ten opzichte van de begroting 2021[2], is het gevolg van indexering en het gevolg van besluiten door individuele deelnemers om meer taken bij de FUMO onder te brengen.

Per individuele deelnemer heeft de nieuwe systematiek wel een direct gevolg. Nu de kosten eerlijker over de deelnemers worden verdeeld, betekent dit voor een aantal deelnemers dat hun financiële bijdrage t.o.v. voorgaande jaren lager dan wel hoger ligt.

Proces en planning

De raden van de deelnemende gemeenten, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân ontvangen de ontwerpbegroting, zodat zij in de gelegenheid zijn hun zienswijzen naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO. Het DB voegt eventuele zienswijzen bij de begroting 2022 voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur (AB). De leden van het AB van de FUMO stellen de begroting 2022 vast. De planning is als volgt:

Vaststelling ontwerpbegroting door DB	4 maart 2021
Toezending ontwerpbegroting voor zienswijze aan gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân	11 maart 2021
Toelichting door de FUMO in commissie- of raadsvergaderingen op uitnodiging van de deelnemers	maart t/m mei 2021
Einde zienswijzen termijn (uiterlijke datum)	12 mei 2021
Vaststelling (concept)begroting 2022 door het DB van de FUMO	3 juni 2021
Vaststelling begroting 2022 door het AB van de FUMO	8 juli 2021
Toezending begroting aan het Ministerie van BZK (uiterlijke datum)	15 juli 2021

Begrotingswijziging in najaar 2021 is waarschijnlijk
In het voorjaar van 2020 heeft de minister van Milieu en Wonen de inwerkingtreding van de Omgevingswet verplaatst van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022. Op dit moment[3] is er nog geen

[1] Vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 10 december 2020.

[2] De wijziging van de begroting 2021 is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 december 2020.

[3] 4 maart 2021.

zekerheid dat de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking zal treden. Het is aannemelijk dat de invoeringsdatum opnieuw wordt uitgesteld. Eens te meer blijkt het nieuwe omgevingsstelsel veelomvattend en complex.

De voorbereiding op de Omgevingswet gaat in Fryslân wel door. Voor wat betreft de implementatie binnen de eigen organisatie kan de FUMO dat zelf, maar voor een belangrijk deel kan dat alleen in samenwerking met onze deelnemers binnen De Fryske Aanpak. Bij het opstellen van deze ontwerpbegroting is een deel van de benodigde informatie m.b.t. de implementatie van de Omgevingswet van de deelnemers nog niet beschikbaar. Hierdoor is nog niet duidelijk wat de impact is voor de werkwijze en informatievoorziening van de FUMO.

Dit betekent dat de voorliggende (ontwerp)begroting feitelijk nog geen rekening houdt met de nieuwe Omgevingswet. In geval dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet wordt uitgesteld, zal in het najaar van 2021 een begrotingswijziging worden opgesteld. De verwachting is dat dat tevens tot andere financiële bijdragen voor de deelnemers zal leiden. De gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân worden in de gelegenheid gesteld om over de wijziging van begroting hun zienswijzen te geven. Op deze manier is bij de voorliggende ontwerpbegroting goed zichtbaar wat de invloed is van de nieuwe sturings- en financieringssystematiek en bij de eventuele begrotingswijziging wordt de invloed van de Omgevingswet separaat zichtbaar gemaakt.

1.2 Het coronavirus

Sinds maart 2020 zijn in heel Nederland ingrijpende maatregelen van kracht om de verspreiding van het coronavirus in te dammen. Dit alles in het belang van de gezondheid en het beperken van de economische gevolgen. Deze maatregelen werken door naar het hele maatschappelijk leven.
De FUMO volgt de landelijke richtlijnen en adviezen. Onduidelijk en onzeker is in welke mate het coronavirus rond blijft gaan en in hoeverre vaccinatie zal bijdragen aan de terugkeer naar “normaal”. Er zijn maatregelen genomen om de werkomstandigheden voor onze medewerkers zo veilig mogelijk te houden. Wij gaan er vanuit dat het coronavirus langere tijd, ook in 2022, ons leven en werken zal beïnvloeden. Daar waar coronamaatregelen van invloed zijn op onze taakuitvoering informeren wij onze deelnemers daarover. In de reguliere verantwoordingsrapportage gaan wij in op gevolgen voor productie en de financiële effecten.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk twee staat een toelichting op de externe ontwikkelingen die afkomen op de FUMO en de doorontwikkeling van de organisatie. Denk hierbij aan Omgevingswet, uitvoering van de brikstaken, externe veiligheid en het VTH-beleid Fryslân. Gelijk aan de vorige begrotingen is in deze begroting ook weer voor ieder van de vier programma’s aangegeven wat we willen bereiken, wat we hiervoor gaan doen en wat het gaat kosten inzichtelijk gemaakt. Dit staat in hoofdstuk 3. Omdat met ingang van 2022 een integraal jaarprogramma voor de FUMO wordt opgesteld, is de diepgang van de inhoud van de primaire programma’s[4] in de begroting beknopter. De inhoudelijke uitwerking van wat we gaan doen in 2022 (pijler twee van het sturings- en financieringsmodel) maakt onderdeel uit van het jaarprogramma. Dit omvat de taken waarvoor u de FUMO opdracht heeft gegeven. De financiële begroting 2022 staat in hoofdstuk 4. Ter afsluiting wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de transitiebegroting.

[4] De primaire programma’s zijn: programma Toetsing en vergunningverlening, Programma Toezicht en handhaving en programma Specialistisch advies.

2022 zal voor de FUMO en haar deelnemers een belangrijk en enerverend jaar zijn. De implementatie van de besluiten van het algemeen bestuur uit 2020 en 2021 zoals de governance, het nieuwe sturings- en financieringsmodel, de herijkte PDC met kengetallen en de uniforme mandaatregeling worden toegepast en geborgd binnen de organisatie. Net als in 2021 werken we gezamenlijk aan de verdere implementatie van het nieuwe Omgevingsstelsel. We voeren onze publieke taak uit met aandacht voor milieu, gezondheid en veiligheid.

1.4 Opzet en samenvatting begroting 2022

Opzet begroting 2022

De begroting 2022 bestaat net als vorig jaar uit een reguliere begroting en een transitiebegroting, die tezamen een geconsolideerde begroting opleveren. De geconsolideerde begroting is opgenomen in bijlage 4. In de reguliere begroting zijn de belangrijkste uitgangspunten: een productiviteitsnorm van 1.360 uur en de uitgangspunten die zijn opgenomen in het nieuwe sturings- en financieringsmodel FUMO.

In de transitiebegroting zijn de extra tijdelijke budgetten opgenomen die tot en met 2022 nodig zijn om de basis op orde te krijgen. De informatie over de voortgang zal in de reguliere planning- en control cyclus worden opgenomen.

De in de transitiebegroting opgenomen kosten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Budget voor implementatiekosten en ICT-kosten;
- Ontwikkelbudget FUMO 2.0;
- Extra kosten voor het in drie jaar tijd op niveau krijgen van de productiviteit;
- Tijdelijke bekostiging van de hoge flexibele schil.

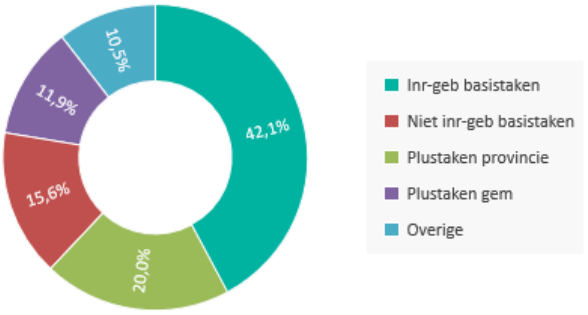
Doordat in 2018 een voordelig resultaat is gerealiseerd, heeft de opbouw van het weerstandsvermogen in een hoger tempo plaats gevonden dan ten tijde van het opstellen van de transitiebegroting (voorjaar 2018) werd verwacht. De initiële begrote bijdrage aan de opbouw van het weerstandsvermogen is daarom vanaf het jaar 2021 vervallen. Hiernaast heeft het algemeen bestuur op 2 juli 2020 besloten het overschot van 2019 van € 391.000 in mindering te brengen op de vordering inzake de transitiebegroting. In hoofdstuk 4 wordt de transitiebegroting nader toegelicht.

Samenvatting begrotingscijfers

FUMO in hoofdlijnen

De FUMO heeft 20 deelnemers: de 18 Friese gemeenten, de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Op jaarbasis levert de FUMO 157.660 uren aan deze deelnemers. Deze uren zijn als volgt over taakgebieden verdeeld:

Taakgebied	Uren op jaarbasis
Inrichting gebonden basistaken	66.322
Niet inrichtingsgebonden basistaken	24.524
Plustaken provincie	31.498
Plustaken gemeente (incl Briks)	18.754
Overige structurele taken	16.563
Totaal uren per taakgebied	**157.660**

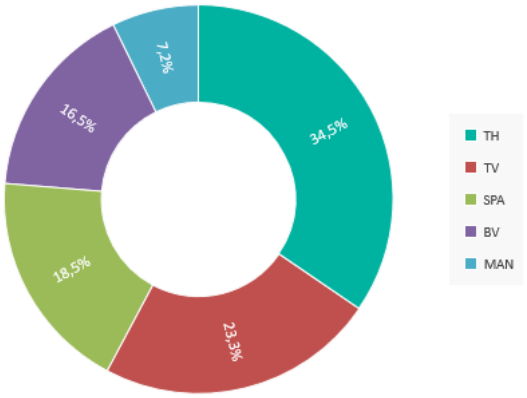

Tabel 1: Begrote uren per taakgebied

Op totaalniveau stijgt het aantal uren ten opzichte van 2021 met ca 5.000 uur. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat in de begroting 2022 wordt uitgegaan van de werkelijke aantallen Bbk-meldingen die worden behandeld door de FUMO. Het algemeen bestuur van de FUMO is in 2020 geïnformeerd dat de inschatte aantallen Bbk-meldingen bij de implementatie van het besluit VTH te laag waren. In 2022 is uitgegaan van de opgedane ervaringscijfers op dit gebied. Anderzijds is als gevolg van de nieuwe financieringssystematiek het aantal uren voor reguleringstaken (denk hierbij aan behandelen van aanvragen om een vergunning en afhandeling van meldingen) hoger dan voorheen. Deze uren zijn in samenspraak met de deelnemers tot stand gekomen en zijn gebaseerd op de werkelijke uren inzet in de afgelopen jaren.

Om deze uren te kunnen leveren is een formatie begroot van 151,9 fte.
Deze formatie is als volgt over de afdelingen verdeeld.

Afdeling	Begrote FTE per afdeling
Toezicht & Handhaving (TH)	52,4
Toetsing en Vergunningverlening (TV)	35,3
Specialistisch Advies (SPA)	28,1
Bedrijfsvoering (BV)	25,0
Management (MAN)	11,0
Totaal formatie FUMO	**151,9**

Tabel 2: Begrote fte per afdeling

Reguliere begroting

Reguliere begroting (Bedragen x € 1000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil	%
Lasten				
Personeelskosten	13.449	14.019	570	4,2%
Overige personeelskosten	859	880	21	2,4%
Kapitaallasten	84	85	1	0,6%
Wagenpark	163	165	3	1,7%
Huisvesting	660	671	11	1,7%
Administratie	53	53	0	0,0%
ICT	416	423	7	1,7%
Overige kosten	179	182	3	1,7%
Onvoorzien	100	100	0	0,0%
Ontwikkelkosten	50	51	1	1,7%
Implementatie omgevingswet	139	75	-64	-46,0%
Totale lasten	**16.151**	**16.704**	**552**	3,4%
Baten				
Baten uit extra opdrachten	757	657	-99	-13,1%
Deelnemersbijdrage	15.395	16.046	651	4,2%
Totale baten	**16.151**	**16.704**	**552**	**3,4%**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	

Tabel 3: Reguliere begroting 2022

De totale omvang van de begroting 2022 is met € 0.5 mln. gestegen ten opzichte van 2021. Dit is het gevolg van indexeringen en van de stijging in uren die deelnemers bij de FUMO onderbrengen. Er zijn door de deelnemers meer werkzaamheden op het gebied van de reguleringstaken (behandelen aanvragen vergunningen meldingen e.d.) bij de FUMO ondergebracht. Dit resulteert uiteindelijk in een stijging van nog geen 1% van het uurtarief van de FUMO, terwijl de indexeringskosten bijna 3% zijn (conform CBS). In hoofdstuk 3 wordt de reguliere begroting nader toegelicht.

Transitiebegroting

Transitiebegroting (Bedragen x € 1000)	2019	2020	2021	2022	Totaal transitiebegroting
Lasten					
Loonkosten primair proces (productiviteit)	167	56	0	0	223
Loonkosten primair proces (flexibele schil)	226	226	0	0	452
Extra onvoorzien	60	60	60	0	180
Opbouwen weerstandsvermogen	327	327	0	0	654
Implementatiekosten (oud)	647	453	453	453	2.006
Resultaatsbestemming 2019			-196	-196	-391
Totaal lasten exclusief indexering	1.427	1.122	318	258	3.124
Indexering	0	28	31	32	91
Totaal lasten inclusief indexering	**1.427**	**1.150**	**349**	**290**	**3.215**
Bedrage oorspronkelijk	983	983	983	983	3.933
Bijstelling opbouw weerstandsvermogen			-164	-164	-327
Aflossing resultaatsbestemming 2019			-196	-196	-391
Bijgestelde bijdrage	**983**	**983**	**624**	**624**	**3.215**

Tabel 4: Transitiebegroting

De kosten van de transitiebegroting worden voorgefinancierd door de FUMO en worden in vier jaar in rekening gebracht bij de deelnemers in de verhouding van de bijdrage aan basis- en plustaken.
De omvang van de transitiebegroting bedroeg € 3,9 miljoen.

Na het vervallen van de bijdrage aan het weerstandsvermogen in 2021 en na het verwerken van het rekeningresultaat van 2019 is de omvang bijgesteld naar € 3,2 miljoen, waarvan ruim € 2 miljoen bestaat uit al eerder vastgestelde budgetten voor implementatiekosten van met name FUMO 2.0. Een bedrag van € 1,9 miljoen betreft de tijdelijke extra kosten om de basis op orde te krijgen.

Financiële positie

De financiële positie van de FUMO is de afgelopen jaren sterk verbeterd. In 2018 is een voordelig resultaat gerealiseerd. Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 4 juli 2019 besloten dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Ook over 2019 is een voordelig resultaat behaald. In de vergadering van het algemeen bestuur van 2 juli 2020 is besloten dit resultaat in mindering te brengen op de vordering op de deelnemers inzake de transitiebegroting. Ook is in 2019 en 2020 vanuit de transitiebegroting het weerstandsvermogen verder versterkt.

Op basis van een risico-inventarisatie is de benodigde omvang van het weerstandsvermogen bepaald op € 1.308.750. Het werkelijke weerstandsvermogen voldoet aan deze norm.

Besluit begroting en verantwoording

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de wettelijke eisen vastgelegd voor de opzet en inhoud van de begroting en jaarrekening. Voor gemeenschappelijke regelingen is de vernieuwde BBV van kracht met ingang van de begroting 2018. De ontwerpbegroting 2022 van de FUMO is opgezet conform de voorschriften van de vernieuwde BBV.

2. Ontwikkelingen

2.1 Externe ontwikkelingen

Implementatie Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022 is onzeker. Dit kwam al aan de orde in hoofdstuk 1. Steeds duidelijker is geworden dat een goede invoering van het nieuwe stelsel draait om samenwerking tussen overheden in de keten, anders werken en nieuwe afspraken daarover maken. Daar wordt hard aan gewerkt in het kader van De Fryske Aanpak. Daarnaast brengt de Omgevingswet veranderingen met zich mee in bevoegdheden en het takenpakket van deelnemers. Deze veranderingen leiden ook tot wijzigingen/verschuivingen in het takenpakket dat deelnemers bij de FUMO onderbrengen. Voor de deelnemers is relevant hoe de taakverdeling tussen hen en de FUMO wordt. Deze veranderingen werken structureel door in de begrotingen van de FUMO. De FUMO stuurt aan op een gezamenlijk overleg om de wijzigingen die het basistakenpakket onder de Omgevingswet met zich meebrengt zo snel mogelijk in kaart te brengen om hieraan vervolgens vorm en inhoud te geven. Bij de eventuele wijziging van de begroting 2022, naar aanleiding van de Omgevingswet wanneer die in werking treedt per 1 januari 2022, zullen de uitkomsten van het voornoemde overleg worden meegenomen.

De begroting is -naast verschuivingen in takenpakket- afhankelijk van de keuzes die bevoegde gezagen nog hebben te maken. Keuzes in onder andere:

- de mate waarin bevoegde gezagen de bestuurlijke afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt daadwerkelijk gaan gebruiken en doorvoeren in de VTH-uitvoering;
- de wijze waarop bevoegde gezagen de Omgevingswet al dan niet inzetten om zaken anders en beter in te richten binnen het fysieke domein; en in
- de producten en diensten die bevoegde gezagen vervolgens van FUMO (aanvullend) wenst/ naast het basistakenpakket.

Het toegekende budget voor implementatie van de Omgevingswet had betrekking op de periode 2019 - 2021 en was alleen bestemd voor interne voorbereidingen (zie begroting 2019). Nu neigt de richting op verzoek van de deelnemers meer naar een externe aanpak waarbij in samenwerking met deelnemerswordt gewerkt. Daarnaast loopt de implementatie van de Omgevingswet door in 2022. Hiervoor is zoals staat aangegeven in de Kadenota een aanvullend budget nodig van € 75.000 (incidenteel). Deze kosten zijn o.a. voor de projectleider en verdere implementatie nodig.

Ondermijning en boa-coördinatie

Ondermijning is één van de prioritaire thema's in de Friese omgevingsanalyse. Uit informatie van de Strategische Milieukamer[5] blijkt dat in circa de helft van de zaken die daar worden besproken omgevingsdiensten ketenpartner zijn. Samenwerking en informatie-uitwisseling tussen politie/OM, landelijke inspectiediensten, gemeenten, provincies, waterschappen en omgevingsdiensten is noodzakelijk. De omgevingsdiensten hebben daartoe sinds enige tijd een vertegenwoordiger in de Landelijke Milieukamer, namelijk de boa-coördinator van de FUMO.

De boa-coördinator is voor een periode van drie jaar bij de FUMO ondergebracht (2020 t/m 2022). In het najaar van 2022 wordt de functionele Boa-structuur, waaronder de boa-coördinator, geëvalueerd. De bevindingen uit de evaluatie zullen worden betrokken bij een besluit over de voortzetting van de boa-coördinatie, al dan niet in aangepast vorm.

BRIKS-taken en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Voor de gemeente Terschelling en de Provincie Fryslân voert de FUMO BRIKS-taken uit. De gemeente Terschelling heeft in overweging of zij deze taken bij de FUMO blijft afnemen of daarin op andere wijze in wil voorzien. Een beslissing hierover wordt voorjaar 2021 verwacht. In deze ontwerp-begroting gaan wij uit van continuering van de bestaande situatie.

Voor andere deelnemers van de FUMO kan dit ook relevant zijn gelet op de impact van de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen. Deze wet zal naar verwachting gelijktijdig met de Omgevingswet in werking treden. In de kern gaat het om een privatisering van het bouwtoezicht bij nieuw- en verbouw. Taken en verantwoordelijkheden op gebied van bouwen (bouwtechniek) verschuiven van de overheid naar bouwers en private kwaliteitsborgers. Daarmee neemt het volume aan BRIKS-taken op termijn bij alle gemeenten af.

[5] In de Strategische Milieukamer hebben zitting: het OM (Functioneel parket), de Inspecteurs-generaal van de ILT, NVWA en de Inspectie SZW, de Nationale Politie en een vertegenwoordiging van de omgevingsdiensten en/of het bestuurlijk bevoegd gezag. De landelijke prioriteiten voor de strafrechtelijke milieuhandhaving en de afstemming van de strafrechtelijke handhaving op de bestuurlijke handhaving worden voorbereid door de strategische milieukamer. Bij deze laatste afstemming gaat het om de voor het straf- en bestuursrecht gemeenschappelijke prioriteiten. De prioriteiten worden vastgesteld op basis van risicoanalyses zoals het nationale dreigingsbeeld en criminaliteitsbeeld milieu en elementen uit regionale handhavingsprogramma's.

Door de deelnemende gemeenten is begin januari 2020 aangegeven dat zij de taken vooreerst zelf willen blijven uitvoeren om de impact van de Wkb te bezien. De FUMO wil met de deelnemers in 2022/2023 de impact van deze wet in beeld brengen en op basis daarvan scenario's uitwerken hoe wij de rol van de overheid onder deze nieuwe wet kunnen inrichten. Hierbij is het van belang dat deze specifieke kennis op het gebied van bouwen voor de regio behouden blijft en op een passende schaal- en kwaliteitsniveau wordt uitgevoerd.

Externe veiligheid

Eind 2020 is de IOV-subsidie beëindigd waaruit taken op gebied van externe veiligheid (EV) werden bekostigd. Het Rijk heeft sindsdien het subsidiebedrag toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor het jaar 2021 is gekozen om in de FUMO begroting 2 fte op te nemen voor de uitvoering van EV-taken. Dat was een vermindering ten opzichte van de voorgaande jaren. In de ontwerpbegroting 2022 is eveneens 2 fte opgenomen. Vanuit gemeenten en de provincie blijkt de vraag naar EV-advies af te nemen. Zet deze daling door, dan zal op termijn niet meer voldaan kunnen worden aan de kwaliteitseisen die aan het deskundigheidsgebied externe veiligheid worden gesteld.

VTH-beleid Fryslân

De gemeenten en provincie hebben eind 2020 ingestemd met het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken die de FUMO uitvoert. Daarmee is een belangrijke stap gezet naar een meer uniform beleid als basis voor de uitvoering van VTH-taken. Met ingang van 2022 zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld waarin de doelen uit dit VTH-beleid nader worden uitgewerkt in concrete projecten (bijvoorbeeld continuering van het project ZZS) en activiteiten gericht op het realiseren van de doelen uit het VTH-beleid.

De inhoudelijke uitwerking van de dienstverleningsovereenkomsten en het VTH beleid volgt in het jaarprogramma 2022, ook wel uitvoeringsprogramma genoemd. Het uitvoeringsprogramma 2022 is een doorontwikkeling van (de eerste proeve van) het Fryslânbreed Uitvoeringsprogramma (FbUp) 2019, het FbUp 2020 en het uitvoeringsprogramma voor het jaar 2021. Dit jaarlijkse programma fungeert als sturingsinstrument voor de uitvoering. Over de voortgang/realisatie wordt periodiek aan de deelnemers gerapporteerd.

Versterking VTH stelsel

De FUMO is de omgevingsdienst in Fryslân en maakt deel uit van het landelijke stelsel van 29 omgevingsdiensten. Het huidige stelsel is vanaf 2013 opgebouwd en in 2016 wettelijk vastgelegd. Nu het stelsel enkele jaren van kracht is, wordt beter zichtbaar wat wel en niet werkt. Dit blijkt onder meer uit de evaluatieonderzoeken die periodiek in opdracht van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat worden uitgevoerd[6].

De staatssecretaris constateert in de praktijk dat het stelsel nog niet optimaal functioneert[7]. Zij heeft daarop besloten een onafhankelijke adviescommissie in te stellen: de Bestuurlijke Commissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in het milieudomein (commissie Van Aartsen). De hoofdvraag aan de commissie is welke mogelijkheden de commissie ziet om milieuhandhaving, -toezicht en vergunningverlening in Nederland te versterken met als doel het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken. Als belangrijk onderdeel van het advies vraagt de staatssecretaris de commissie welke mogelijkheden zij ziet om de onafhankelijkheid en deskundigheid van toezichthouders - waaronder in het bijzonder omgevingsdiensten - te versterken en aan te geven wat

[6] Zie: Evaluatie Wet VTH - 2017 en Evaluatie Wet VTH - 2019

[7] Zie: Instelling commissie Van Aartsen - 25 juni 2020

er voor nodig is om die versterking daadwerkelijk te realiseren. Voorts is de commissie gevraagd om op basis van haar bevindingen over de voorgaande punten een oordeel en advies te geven over de huidige verdeling van rollen, taken en bevoegdheden in het stelsel en aan te geven of dit voldoende mogelijkheden biedt voor het Rijk om vanuit de regierol haar stelselverantwoordelijkheid waar te maken. Het advies van de commissie Van Aartsen wordt in het voorjaar van 2021 verwacht.
Dit kan de komende jaren gevolgen hebben, ook in financiële zin. Zodra hierover meer bekend is komen wij hierbij u op terug.

2.2 Doorontwikkeling

Blijven ontwikkelen

Het meerjarig ontwikkelprogramma FUMO 2.0 wordt (naar verwachting) in 2021 afgerond. In het afgelopen jaar heeft het algemeen bestuur besluiten genomen over bijvoorbeeld de nieuwe sturings- en financieringssystematiek en de governance binnen de FUMO. Voor deze onderwerpen geldt dat het effect daarvan pas zichtbaar wordt na bestuurlijke besluitvorming. In 2021 zijn dan ook diverse vervolgacties en deelprojecten in uitvoering, zodat de beoogde veranderingen ook landen en beklijven binnen de FUMO als geheel (d.w.z. de FUMO als organisatie én de FUMO als gemeenschappelijk samenwerkingsverband).

Dit betekent niet dat na 2021 de ontwikkeling van de FUMO stopt. Ook na 2021 zijn uren nodig om de doorontwikkeling van de FUMO mogelijk te maken. In de begroting zijn hiervoor beperkt middelen opgenomen. De focus binnen de FUMO richt zich primair op de realisatie van de uitvoering van taken voor de deelnemers. Deze is geconcretiseerd in de productiviteitsnorm van 1.360 uur per fte. De beschikbare capaciteit vanuit de primaire afdelingen voor ontwikkeling is dan ook beperkt.
Jaarlijks kiest het dagelijks bestuur binnen de beschikbare middelen welke projecten uitgevoerd kunnen worden. Het niet uitvoeren van gewenste projecten kan een negatief effect hebben op de realisatie van taken en/of op een efficiënte uitvoering van de taken.

Speerpunten 2022

Voor de doorontwikkeling binnen de FUMO zal in eerste instantie een beroep worden gedaan op de ontwikkelkracht binnen de eigen organisatie. Voor een deel is hiervoor deskundigheid en beperkte capaciteit beschikbaar binnen de afdeling Bedrijfsvoering. Daarnaast, zo leert de ervaring, is voor een goede implementatie de participatie van medewerkers uit de primaire processen nodig. Hun kennis en praktijkervaring is essentieel om tot voor de uitvoeringspraktijk werkbare oplossingen te komen.

In 2022 zetten we de implementatie van de routekaart Leef en de Omgevingswet voort. Dit geldt ook voor de verdere verankering van Customer Intimacy. Welke projecten nog meer opgepakt kunnen worden zal moeten blijken uit de voortgang van de projecten die in 2021 zijn opgepakt. Het dagelijks bestuur maakt hierin een keuze aan het begin van 2022 en informeert het algemeen bestuur hierover.

3. Programma's

In dit hoofdstuk leest u per programma:

- wat we willen bereiken;
- wat we ervoor doen;
- welke indicatoren gelden; en
- welke kosten de uitvoering met zich meebrengt.

Voorheen volgde de indeling van de programma's de opbouw van de organisatie. Met ingang van 2021 zijn de afdeling Toetsing en vergunningverlening en de afdeling Specialistisch advies samengevoegd. Voor de overzichtelijkheid behoudt de begroting (en werkprogramma's, tussentijdse rapportages en jaarrekening) de oorspronkelijke programma-indeling. De programma's zijn onderverdeeld in:

1. Toetsing en vergunningverlening;
2. Toezicht en handhaving;
3. Specialistisch advies;
4. Bedrijfsvoering.

De collectieve taken zijn onderdeel van de uren van de programma's Toetsen en vergunningverlening, Toezicht en handhaving en Specialistisch advies. In bijlage 8 is dit nader uitgewerkt.

De FUMO wil toe naar duidelijk geformuleerde en realistische doelstellingen. Hiervoor zijn kpi's[8] nodig en een uitgangssituatie (het vaststellen van de nulsituatie). In 2022 gaan we daarvoor de basis leggen voor de primaire programma's[9]. De komende jaren zullen we dit verder verbeteren. Het programma 'Bedrijfsvoering' wijkt af qua opzet en inhoud van de andere programma's. In tegenstelling tot de andere drie programma's komt dit programma namelijk niet terug in het jaarprogramma 2022. Zoals eerder aangegeven staat in het jaarprogramma voor de primaire programma's wat we in 2022 gaan doen.

3.1 Programma Vergunningverlening

De (nieuw samengevoegde) afdeling Vergunningverlening en Specialistisch advies voert o.a. toetsingswerkzaamheden uit en behandelt vergunningsaanvragen en meldingen op het gebied van milieu. Dit met in acht name van de geldende wet- en regelgeving en met oog voor de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven binnen die wet- en regelgeving. Zo leveren wij een bijdrage aan een duurzame en gezonde leefomgeving. Wij zijn een schakel in de keten en zoeken hierbij nadrukkelijk de samenwerking op met onze ketenpartners, zoals de Veiligheidsregio Fryslân en Wetterskip Fryslân.

Voor Terschelling en de provincie Fryslân verzorgt de FUMO ook de taken op het gebied van bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen (BRIKS-taken)

[8] Meting vindt op diverse manieren plaats, onder andere door inzet steekproef.

[9] De primaire programma's zijn: programma Toetsing en vergunningverlening, Programma Toezicht en handhaving en programma Specialistisch advies.

Wat willen we bereiken

Programma Vergunningen	Beoogd resultaat		Doel 2022
Productie	95-105% van de werkprogramma's en aanvullende opdrachten gerealiseerd		95-105%
Tijdigheid	Verlenen vergunningen (Wabo) binnen de afgesproken termijn		90%
Kwaliteit	FUMO voldoet aan kwaliteitscriteria		90%

Productie en financiën		2021	2022
Productie	Producten in uren	Oude systematiek	
	Basistaken		
	- Reguliere uren		25.617
	- Algemene vragen		835
	- Uren maatwerk		5.307
	- Uren onvoorzien		1.784
	- Projecten		2.000
	Plustaken		1.392
Financiële realisatie		Saldo: -	Saldo: -
	- Lasten	3.398.240	3.198.240
	- Baten		
	○ Reguliere bijdrage	2.606.260	2.890.855
	○ Brikstaken	141.913	143.043
	○ Incidentele opbrengsten	189.130	164.342

Toelichting
De uren zijn gebaseerd op de geprognotiseerde aantallen die in afstemming met de opdrachtgevers tot stand zijn gekomen. De belangrijkste producten in dit programma zijn de behandeling van diverse meldingen en het verstrekken van vergunningen. Voor 2022 is de verwachting dat de productie in het programma Vergunningen stabiel is ten opzichte van 2021, met enkele kleine wijzigingen op productniveau[10].

Wij zorgen voor uniformiteit in de vergunningverlening en handelen naar de vastgestelde kengetallen per product. Is maatwerk nodig dan informeren wij de deelnemer hier zo snel mogelijk over. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat in 2021 de ondersteunende systemen op een voldoende niveau zijn gebracht, sprake is van een uniform mandaat en het accountmanagement goed is ingericht.

Formatie
De begrote formatie voor het programma Vergunningverlening bedraagt 35,3 fte.

[10] De effecten van het nieuwe Omgevingsstelsel die naar verwachting 1 januari 2022 in werking treedt zijn in deze verwachting niet opgenomen.

Taakgebied	T&V
Inrichting gebonden basistaken	20,9
Niet inrichtingsgebonden basistaken	1,5
Plustaken provincie	5,2
Plustaken gemeente (incl Briks)	4,5
Overige structurele taken	3,3
Brikstaken onverdeeld	*1,4*
Collectieve taken	*0,5*
Incidentele opdrachten onverdeeld	*1,3*
Totaal reguliere begroting	**35,3**
Coördinatoren	**0,0**
Totaal	**35,3**

Tabel 5: Begrote formatie programma vergunningverlening

3.2 Programma Toezicht en handhaving

De afdeling Toezicht en Handhaving ziet toe op de naleving van de wet- en regelgeving betreffende Milieu, Water (Indirecte lozingen), Bouw, RO, Pmv, Zwemwater (Whvbz), Natuurwetgeving, Sloop en asbest, Vuurwerk, Warmte/koude opslag, (industriële)Grondwateronttrekkingen, Kleine luchtvaart, Ontgrondingen, Besluit Bodemkwaliteit en Bodemsanering. Vanuit dat toezicht geven we adviezen aan de opdrachtgevers over het uitvoeren en initiëren van toezicht & handhaving en het uitvoeren hiervan. Hierbij hebben we als doel het naleefgedrag te bevorderen teneinde het realiseren van een duurzame en gezonde leefomgeving. Preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten is hier een onderdeel van. We handelen hierbij transparant, eenduidig en oplossingsgericht.

Wat willen we bereiken

De insteek voor ons werk is eenvoudig: we willen uitvoeren wat we hebben afgesproken!
Dat betekent dat we normconform gedrag willen realiseren door te werken met risicoanalyses en toezichtplannen voor individuele activiteiten of branches overeenkomstig het uitvoeringsprogramma voor de basistaken dat is opgesteld op basis van het VTH-beleid Fryslân. Dit houdt ook in dat meldingen en klachten adequaat worden afgehandeld, de piketregeling wordt onderhouden en de landelijke handhavingsstrategie (overeenkomstig het VTH-beleid Fryslân) wordt aangehouden bij bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingszaken. We zijn transparant en eenduidig in de uitvoering van onze taken en de borging daarvan in werkprocessen. Onze insteek is resultaatgericht waarbij ook aandacht is voor de trends, ontwikkelingen en innovaties, zodat we voldoende geëquipeerd zijn om bedrijven te adviseren en/of aan te spreken. Uiteraard werken we samen met onze (keten)partners

Programma Toezicht en handhaving	Beoogd resultaat		Doel 2022
Productie	95-105% van de werkprogramma's en aanvullende opdrachten gerealiseerd		95-105%
Tijdigheid	- Na controle binnen twee weken advies/brief uit		95%

	- Binnen 2 weken na hersteltermijn wordt hercontrole uitgevoerd[11]		50%
Kwaliteit	- FUMO voldoet aan kwaliteitscriteria - Collegiale toets - Uitvoering m.b.v. digitale checklists		90% 50% 80%

Productie en financiën		**2021**	**2022**
Productie	Producten en diensten in uren: Inrichting gebonden basistaken - Reguliere controles - Hercontroles - Klachten - Informatieverzoeken - Onvoorzien (meer controles dan begroot) - Maatwerk (geen regulier product) Niet inrichtinggebonden basistaken Handhaving (2de hercontrole + advies) Plustaken		 15.791 5.810 1.579 790 1.878 4.231 20.449 4.080 2.311
Financiële realisatie	Binnen budget - Lasten - Baten o Reguliere bijdrage o Brikstaken o Incidentele opbrengsten	Ja Saldo: - 4.349.838 4.018.796 141.913 189.130	Ja Saldo: - 4.436.962 4.129.577 143.043 164.342

Toelichting op de tabellen
De belangrijkste producten in dit programma zijn het uitvoeren van niet inrichtinggebonden basistaken en het uitvoeren van reguliere controles bij inrichtingen. Onder niet inrichtinggebonden taken vallen het behandelen van meldingen asbest en bodem alsmede het toezicht hierop. De uren voor de taken op het gebied van asbest en Bbk zijn gebaseerd op de geprognotiseerde aantallen die in afstemming met de opdrachtgevers tot stand zijn gekomen. Het aantal hercontroles is zoals ook staat aangegeven in het sturings- en financieringsmodel FUMO, meer in lijn gebracht met de werkelijkheid. Als gevolg hiervan is het aantal hoger ten opzichte van 2021. Voor 2022 is de verwachting dat de productie (in aantallen) in het programma Toezicht en handhaving zal toenemen ten opzichte van 2021. Dit omdat voor de inrichtinggebonden taken gewerkt gaat worden met brancheplannen en aspectcontroles.

Wij zorgen voor uniformiteit in en handelen naar de vastgestelde kengetallen per product. Is maatwerk nodig dan informeren wij de deelnemer hier zo snel mogelijk over. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat in 2021 de ondersteunende systemen op een voldoende niveau zijn gebracht, sprake is van een uniform mandaat en het accountmanagement goed is ingericht.

[11] Deze KPI geldt alleen voor het uitvoeren van toezicht waarbij de FUMO mandaat heeft de brief te versturen.

Formatie

De begrote formatie voor de afdeling toezicht en handhaving bedraagt 52,4 fte

Taakgebied	T&H
Inrichting gebonden basistaken	17,7
Niet inrichtingsgebonden basistaken	13,9
Plustaken provincie	13,0
Plustaken gemeente (incl Briks)	2,8
Overige structurele taken	5,1
Brikstaken onverdeeld	*0,4*
Collectieve taken	*3,7*
Incidentele opdrachten onverdeeld	*0,9*
Totaal reguliere begroting	**52,4**
Coördinatoren	**0,0**
Totaal	**52,4**

Tabel 6: Begrote formatie TH

3.3 Programma Specialistisch Advies

De adviseurs van Specialistisch Advies (SPA) zetten zich met hun advisering in op gebied van geluid, externe veiligheid, bodem en lucht/geur en het leveren van juridische ondersteuning voor de provincie Fryslân, de Friese gemeenten en het Wetterskip Fryslân. Zo leveren ze hun bijdrage aan een schone, gezonde, duurzame en veilige leef- en werkomgeving voor de inwoners van Fryslân. Voor een deel worden onze specialisten intern ingezet om de afdeling Toetsing en Vergunningverlening en afdeling Toezicht en Handhaving specialistische kennis te ondersteunen. Deze uren maken onderdeel uit van het kengetal van de betreffende producten. Het andere deel wordt rechtstreeks ingezet voor advisering en dienstverlening aan provincie en gemeenten (de plustaken).

Onze ambitie is dat de opdrachtgevers tevreden zijn over de producten en diensten die wij leveren en dat zij ons steeds beter weten te vinden. Door onze zorgvuldige manier van werken zien onze opdrachtgevers ons meer als partner en zoeken we in onderlinge afstemming naar oplossingen voor actuele knelpunten en opgaven. Door dit gezamenlijk optrekken kunnen we kennis van de lokale situatie optimaal koppelen aan onze specialistische deskundigheid en actuele kennis van de fysieke leefomgeving. Die deskundigheid en kennis zetten wij ook in bij het uitbrengen van tijdige adviezen zowel intern als extern. Uiteraard zien wij hierbij toe op het op niveau houden van ons specialisme.

Wat willen we bereiken

Programma specialistisch advies	Beoogd resultaat		Doel 2022
Productie	Minimaal 90% uren is geleverd		100%
Kwaliteit	- % bezwaren en beroepen die ongegrond zijn verklaard, danwel niet ontvankelijk - FUMO voldoet aan kwaliteitscriteria		90% 90%

Productie en financiën		2021	2022
Productie	Producten in uren zoals: - Advies vergunningen / meldingen - Advies toezicht en handhaving - Overige producten in het kader van vergunningverlening en toezicht		Zijn ondergebracht in de programma's vergunningen en toezicht en handhaving
Productie	Diensten in uren - Externe veiligheid - Register externe veiligheid - EED - Juridisch toezicht - Shared Service - Specialistisch Advies Geluid - Specialistisch Advies Bodem - Specialistisch advies Lucht - Beleidsondersteuning - Overige adviezen/diverse		 1.803 174 50 350 156 4.358 123 75 187 515
Financiële realisatie	 - Lasten - Baten o Reguliere bijdrage o Incidentele opbrengsten	Saldo: - 2.523.482 2.145.222 378.260	Saldo: - 2.670.242 2.341.559 328.683

Toelichting
De belangrijkste diensten binnen het programma specialistisch advies zijn advisering op het gebied van geluid en externe veiligheid.

We volgen landelijke ontwikkelingen en vertalen die naar opgaven voor de specialismen binnen Specialistisch Advies. De inwerkingtreding van de Omgevingswet zal bij specialistisch advies zorgen voor een extra te leveren dienst. De FUMO heeft namelijk de expertise op verschillende vakgebieden zoals geluid, bodem en externe veiligheid. In het proces om te komen tot omgevingsvisies en omgevingsplannen die rechtdoen aan de ruimtelijk kwaliteit, gezondheid en veiligheid draagt de FUMO hier een steentje aan bij door in opdracht van de individuele deelnemer over deze onderwerpen (o.a. bruidsschat) inhoudelijk te adviseren.

Formatie

De begrote formatie voor het programma Specialistisch advies bedraagt 28,1 fte. De formatie is als volgt opgebouwd:

Taakgebied	Specialistisch advies
Inrichting gebonden basistaken	9,7
Niet inrichtingsgebonden basistaken	3,1
Plustaken provincie	5,0
Plustaken gemeente (incl Briks)	6,5
Overige structurele taken	3,9
Brikstaken onverdeeld	*0,2*
Collectieve taken	*1,3*
Incidentele opdrachten onverdeeld	*2,3*
Totaal reguliere begroting	**28,1**
Coördinatoren	**0,0**
Totaal	**28,1**

Tabel 8: Begrote formatie SPA

3.4 Programma Bedrijfsvoering (incl. management)

De afdeling Bedrijfsvoering verzorgt alle activiteiten die het primair proces van de FUMO zo effectief en efficiënt mogelijk laten verlopen. De ondersteuning van de afdeling heeft betrekking op de volgende domeinen: personeel & organisatie, financiën & control, informatie, automatisering & archief; facilitaire zaken, communicatie, secretariaat & frontoffice en beleidsondersteuning & advies.

Wat willen we bereiken

De FUMO is een zichtbare en aantrekkelijke werkgever

- We vervolgen de uitvoering van het P&O koersplan
- Het opgestelde SPP geeft richting aan de juiste instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers
- We gaan onze arbeidsmarktcommunicatie verbeteren
- We starten samen met andere omgevingsdiensten een trainee-programma om young professionals aan onze organisatie te binden
- Alle leidinggevenden werken volgens een leiderschapsvisie en volgen een MD-programma
- We werken met een nieuwe applicatie voor ondersteuning van personele processen

Informatie om ons werk goed te kunnen doen is eenvoudig digitaal bereikbaar

- We vervolgen het traject om het zaaksysteem Leef beter te laten functioneren, door data-optimalisatie, optimalisatie van functionaliteit en training van medewerkers.
- Voor de opslag van niet-zaakgerichte documenten is een nieuw DSM beschikbaar.
- Informatie die voor ons werk nodig is, maar aanwezig is bij deelnemers of ketenpartners is digitaal beschikbaar via een goed werkende portal

De FUMO is financieel in control, deelnemers komen niet voor verrassingen te staan

- We gaan werken met Business Intelligence voor actuele en betrouwbare stuurinformatie
- Concerncontrol is belegd in de organisatie
- We voeren kwaliteitsaudits uit om te beoordelen of rollen en werkprocessen goed zijn verankerd en wat we beter kunnen doen

De organisatie en haar processen zijn efficiënt ingericht en afgestemd op geldende wet- en regelgeving

- De functie van CISO (Chief Information Security Officer) is belegd waardoor informatieveiligheid en privacy nog beter zijn geborgd
- Processen zijn Lean en volgens de Omgevingswet ingericht en hebben blijvende aandacht van proces-eigenaren

De FUMO heeft een positief imago bij haar deelnemers en komt positief in het nieuws

- Accountteams zorgen voor goede relaties met onze deelnemers (Customer Intimacy) en kunnen werken met een CRM
- De website zal verder onder handen worden genomen, waarbij de aandacht in 2022 vooral uitgaat naar de content, die moet voldoen aan de Omgevingswet
- Een social mediaplan zal worden ontwikkeld, waarbij voortdurend wordt gemonitord en gestuurd op hoe de FUMO in het nieuws en social media naar voren komt

Kosten en Formatie

Voor de uitvoering van de taken om te voldoen aan de regelgeving op het gebied van Informatiebeveiliging, moet de FUMO een CISO-functionaris aantrekken. Deze CISO-functionaris heeft een sleutelrol op het gebied van cyberveiligheid. Onderzocht wordt of aan deze taak in gezamenlijkheid met andere overheidsdiensten vorm en inhoud kan worden gegeven. De inschatting van de structurele kosten hiervoor is € 35.000.

De begrote formatie voor Bedrijfsvoering bedraagt 23,5 fte, dit is exclusief 1,5 fte flexibele schil. De formatie is als volgt opgebouwd:

Aandachtsgebied	FTE
Personeel (P)	3,09
Informatievoorziening (I)	6,89
Organisatie (O)	4,68
Financiën (F)	3,00
Administratieve organisatie (A)	3,35
Communicatie (C.)	1,00
Kwaliteit	1,00
Intake	0,50
Totaal	**23,5**

Tabel 9: Begrote fte's Bedrijfsvoering per deelgebied

Naast de formatie voor bedrijfsvoering is 11 fte begroot voor de managementstructuur. Deze bestaat uit één secretaris/ directeur, drie afdelingshoofden en zeven teamleiders.

Programma Bedrijfsvoering	2022 Begroting	2021 Begroting
Lasten	6.380.793	6.340.865
Baten	-	-
- Reguliere bijdragen	6.380.793	6.340.865
	-	-
	-	-
Saldo	-	-

Tabel 107: Begrote kosten programma Bedrijfsvoering

4. De financiële begroting 2022

4.1 Uitgangspunten

Indexering

Voor de financiële begroting is, conform de kadernota, voor de loon- en prijsindexatie de verwachting van het Centraal Plan Bureau (CPB) gevolgd:

Omschrijving	Index/jaar
Jaar	2022
Indexering personeelskosten	2.2%
Periodieken	1% (3% in ca 30% van de gevallen)
Subtotaal personeelskosten	3.2%
Index materiële kosten	1.7%
Gewogen gemiddelde	2.9%

Tabel 11: Begrote indexeringen

De lasten in de begroting bestaan voor ca. 80% uit personeelskosten en voor 20% uit materiële kosten. Het gewogen gemiddelde bedraagt op basis hiervan 2.9%.

Kostennormering

In de reguliere begroting is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten.

- Als productiviteitsnorm wordt uitgegaan van 1.360 uur, een percentage van 72.6% van de totale beschikbare uren per fte (1.872). Dit betreft de ‘declarabele’ uren, oftewel directe uren waarvoor in de begroting dekking is opgenomen. Dit is conform de norm die in de begrotingswijziging 2021 is opgenomen.
- Als flexibele schil voor het primair proces wordt 15% aangehouden. Dit betreft de verhouding externe medewerkers ten opzichte van het totaal aantal medewerkers.

Wijze van financieren

In de vergadering van het algemeen bestuur van 10 december 2020 is het voorstel voor een nieuw sturings- en financieringsmodel vastgesteld. De begroting van 2022 is op basis van dit nieuwe model opgesteld. De belangrijkste uitgangspunten van dit model zijn:

Taakgebied	Omschrijving financieringswijze
Inrichting gebonden basistaken - regulering	• In samenspraak met de deelnemers wordt per product uit de PDC een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten producten • Het aantal verwachte producten x het kengetal = aantal begrote uren • In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor informatieverstrekking, maatwerk en onvoorzien. • Het totaal aantal uren x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage
Inrichting gebonden basistaken - Toezicht	• Het aantal inrichtingen x kengetal x frequentie = aantal basistaakuren • In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor onvoorzien, maatwerk en indien gewenst een hoger ambitieniveau. • Aantal basistaakuren x integrale uurtarief = deelnemersbijdrage voor inrichtinggebonden basistaken;
Niet-inrichting gebonden basistaken besluit VTH	• Voor meldingen sloop/asbest en Bbk wordt in samenspraak met de deelnemers per product een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten ingediende meldingen. Het aantal verwachte producten x het kengetal x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage. • Voor toezicht sloop/asbest en Bbk: het aantal meldingen x kengetal x frequentie = aantal toezichtsuren Bbk en asbest/sloop. Dit maal het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage. • Voor handhaving wordt uitgegaan van dezelfde aantallen als in de begroting van 2021.
Externe Veiligheid (plustaken)	• Voor de uitvoering van deze taak zijn 2 fte opgenomen in de begroting van 2022; • De uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over alle deelnemers.
BOA-coördinatie	• Conform besluitvorming in het bestuurlijke VTH-overleg is 700 uur opgenomen in voorliggende begroting; • De uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over de deelnemers en opgenomen onder de collectieve taken.
Omgevingswet	• Het budget dat beschikbaar is gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet wordt vertaald naar een bijdrage per deelnemer op basis van de verhouding in de bijdrage van de basistaken.
Collectieve taken	• In voorliggende begroting is 2.150 uur opgenomen voor collectieve taken; • Deze uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over de deelnemers.
Plustaken	• De omvang en samenstelling van de plustaken is in samenspraak met de deelnemers tot stand gekomen; • Per plustaak is vervolgens de tariefgroep bepaald. Het aantal uren per type plustaak vermenigvuldigd met het geldende tarief, leidt tot de deelnemersbijdrage voor de plustaken.

Tabel 12: Gehanteerde berekeningswijzen

4.2 Overzicht van baten en lasten

Het totaal overzicht van de reguliere baten en lasten is hieronder in vergelijking met 2021 weergegeven.

Reguliere begroting (Bedragen x € 1000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil	%
Lasten				
Personeelskosten	13.449	14.019	570	4,2%
Overige personeelskosten	859	880	21	2,4%
Kapitaallasten	84	85	1	0,6%
Wagenpark	163	165	3	1,7%
Huisvesting	660	671	11	1,7%
Administratie	53	53	0	0,0%
ICT	416	423	7	1,7%
Overige kosten	179	182	3	1,7%
Onvoorzien	100	100	0	0,0%
Ontwikkelkosten	50	51	1	1,7%
Implementatie omgevingswet	139	75	-64	-46,0%
Totale lasten	**16.151**	**16.704**	**552**	3,4%
Baten				
Baten uit extra opdrachten	757	657	-99	-13,1%
Deelnemersbijdrage	15.395	16.046	651	4,2%
Totale baten	**16.151**	**16.704**	**552**	**3,4%**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	

Tabel 83: Reguliere begroting

Toelichting op de financiële begroting

De totale omvang van de begroting 2022 is met € 0.5 mln. gestegen ten opzichte van 2021. Dit is het gevolg van indexeringen, maar ook van de stijging in uren die deelnemers bij de FUMO onderbrengen.

In bijlage I wordt de deelnemersbijdrage en de mutatie hiervan nader gespecificeerd. Hieronder worden de verschillende begrotingsposten toegelicht.

Lasten

Personeelskosten

Hieronder is een specificatie van de personeelskosten opgenomen.

Reguliere begroting (Bedragen x € 1000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil	%
Personeelskosten				
Personeelskosten primair proces	9.528	9.982	454	4,8%
Personeelskosten management	1.145	1.163	18	1,5%
Personeelskosten bedrijfsvoering	2.003	2.063	60	3,0%
DVO Provincie	655	692	37	5,6%
DVO Leeuwarden	90	92	2	1,7%
Detachering Wetterskip	28	28	-	0,0%
Totaal personeelskosten	**13.449**	**14.019**	**570**	4,2%

Tabel 94: Specificatie personeelskosten

Personeelskosten primair proces
De personeelskosten primair proces bestaan uit salariskosten en kosten van inhuur. De kosten stijgen ten opzichte van 2021. De volgende factoren spelen een rol in de totstandkoming van de begrote kosten.

- Het aantal fte is ca 3,5 fte gestegen. Dit komt vooral door het naar boven bijstellen van de geraamde uren voor Bbk-meldingen en reguleringstaken op basis van ervaringscijfers. De ureninbreng is met alle deelnemers individueel afgestemd. Bovendien hebben enkele deelnemers ervoor gekozen de uren aantallen te verhogen.
- Conform de kadernota is rekening gehouden met 2.2% indexering en 1% voor periodieken.
- Autonome ontwikkelingen. Een stijging van het aantal basistaakbedrijven met ongeveer 70 bedrijven.

Personeelskosten management en bedrijfsvoering
De loonkosten bedrijfsvoering bestaan uit salariskosten en kosten van inhuur. De kosten stijgen als gevolg van indexeringen en het opnemen van een CISO-functionaris, zoals in de Kadernota ook is benoemd.

DVO provincie en Leeuwarden en detachering Wetterskip.
De kosten van de DVO's met de provincie Fryslân en gemeente Leeuwarden zijn geïndexeerd. Ook is rekening gehouden met meerkosten in de DVO van de provincie Fryslân op basis van de werkelijke cijfers van 2020. De kosten inzake detachering Wetterskip veranderen naar verwachting niet.

Overige personeelskosten
Onder de overige personeelskosten vallen onder meer de kosten voor opleiding en vorming, kosten voor secundaire arbeidsvoorwaarden en reis- en verblijfkosten. Deze kosten zijn grotendeels een afgeleide van de loonsom en in de overige gevallen geïndexeerd ten opzichte van 2021.

Kapitaallasten
De kapitaallasten bestaan in principe uit afschrijvingskosten en financieringskosten (rente). De kapitaallasten blijven naar verwachting gelijk aan de begroting van 2021.

Bedrijfskosten
Op de volgende kosten zijn alleen indexeringen toegepast

- Wagenpark
- Huisvesting
- Administratie
- ICT
- Overige kosten (hieronder vallen bijvoorbeeld abonnementskosten en communicatiekosten)

Onvoorzien
Voor onvoorziene uitgaven is de post onvoorzien opgenomen. Deze is niet gewijzigd ten opzichte van 2021.

Budget voor ontwikkelkosten
Het budget voor ontwikkelkosten is geïndexeerd.

Implementatie Omgevingswet
Voor de implementatie van de Omgevingswet is € 75.000 opgenomen, conform de Kadernota.

Baten

Bijdragen uit extra opdrachten
Vanaf 2019 wordt in het meerjarenperspectief jaarlijks rekening gehouden met opbrengsten uit incidentele opdrachten. De afgelopen jaren is gebleken dat buiten de afspraken in de dienstverleningsovereenkomsten extra baten uit incidentele opdrachten worden verkregen. De verwachte inkomsten uit extra opdrachten zijn verlaagd ten opzichte van 2021. In 2020 is eenmalig een omvangrijke incidentele opdracht ontvangen, die deels doorliep naar 2021. Voor 2022 wordt het niveau van 2019 aangehouden.

Deelnemersbijdrage
De deelnemersbijdrage voor de reguliere begroting stijgt met € 0.7 mln. De deelnemersbijdragen bestaan uit de volgende bijdragen:

- Basistaken (inrichting gebonden en niet-inrichting gebonden)
- Eventuele plustaken
- Collectieve taken
- Implementatie van de Omgevingswet

De bijdrage voor de inrichting gebonden basistaken op het gebied van toezicht is afhankelijk van het aantal inrichtingen. In bijlage 1 is een specificatie per deelnemer opgenomen. In onderstaande tabel is het aantal inrichtingen per categorie opgenomen. Het totaal aantal inrichtingen is licht gestegen ten opzichte van 2021. In de nieuwe financieringssystematiek zijn de typeringen ‘voormalig provinciale B en C’ komen te vervallen. De inrichtingen die hieronder vielen, vallen vanaf 2022 onder de ‘reguliere’ categorieën B en C.

Categorie	Aantal inrichtingen 2022	Aantal inrichtingen 2021
Categorie B	2.701	2.569
Categorie C	757	674
Categorie IPPC	107	108
Vml Provinciale B	0	73
Vml Provinciale C	0	73
Provinciaal	58	54
Totaal	**3.623**	**3.551**

Tabel 15: Aantal begrote (basistaak)inrichtingen per type 2021-2022

De bijdrage voor de plustaken (aanvullende taken) wordt bepaald op basis van de afgesproken uren. In onderstaande tabel is een specificatie van de plusuren per deelnemer opgenomen.

Deelnemer	Plusuren 2022	Plusuren 2021
Achtkarspelen	396	394
Ameland	257	257
Dantumadiel	344	349
De Fryske Marren	578	571
Harlingen	1.686	1.710
Heerenveen	576	561
Leeuwarden	2.770	2.801
Noard-East Fryslân	1.533	1.517
Ooststellingwerf	126	110
Opsterland	88	95
Schiermonnikoog	88	91
Smallingerland	1.107	1.098
Sudwest Fryslân	365	332
Terschelling*	6.180	6.178
Tytsjerksteradiel	626	634
Vlieland	374	373
Waadhoeke	1.530	1.531
Weststellingwerf	104	94
Provincie Fryslân	26.839	26.761
Externe veiligheid	0	0
Totaal	**45.566**	**45.457**

Tabel 106: Overzicht plusuren 2021 – 2022

**Voor gemeente Terschelling zijn hierin ook de BRIKS-taken meegenomen.*

Het aantal begrote plusuren in 2022 is nagenoeg gelijk aan 2021. Er ontstaan verschuivingen doordat de inbreng van EV-uren afhankelijk is van de totale inbreng aan basistaakuren. De inbreng aan basistaakuren is gewijzigd als gevolg van de nieuwe financieringssystematiek. Dit effect werkt door in de inbreng van plusuren.

Collectieve taken

In de begroting 2022 zijn 2.150 uren opgenomen voor de uitvoering van collectieve taken. De nadere uitwerking van de ‘collectieve uren’ is onderdeel van het jaarprogramma uitvoering VTH taken van de FUMO.

FUMO 2.0

Naar verwachting wordt het ontwikkelprogramma FUMO 2.0 in 2021 afgerond (met mogelijke uitloop naar 2022). Het hiervoor vastgestelde budget is opgenomen in de transitiebegroting. Er worden geen extra financiële effecten voor 2022 verwacht voor dit programma.

Integraal uurtarief en gedifferentieerde tarieven

Het integrale uurtarief voor basistaken bedraagt voor 2021 € 105,18. Dit is een stijging ten opzichte van 2021 van 0.8%. Deze stijging is lager dan de gewogen toegepaste indexering van 2.9%. De stijging van de ureninbreng door deelnemers heeft een dempend effect op de stijging van het uurtarief, omdat de overheadkosten over een hoger aantal uren verdeeld kunnen worden.

Voor aanvullende taken worden gedifferentieerde tarieven gehanteerd conform het besluit van het algemeen bestuur op 29 juni 2015. Deze tarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Uitvoering	Tarief
Tariefgroep 1	Schaal 6-7	€ 85,50
Tariefgroep 2	Schaal 8-9	€ 94,50
Tariefgroep 3	Schaal 10	€ 110,00
Tariefgroep 4	Schaal 11	€ 121,00

Tabel 17: Tariefstelling plustaken

4.3 Financieel meerjarenperspectief

Hierna is het financieel meerjarenperspectief opgenomen van de reguliere begroting.

Meerjarenperspectief reguliere begroting (Bedragen x € 1000)	2021	Mutatie	2022	Mutatie	2023	2024	2025	2026
Lasten								
Personeelskosten	13.449	570	14.019	0	14.019	14.019	14.019	14.019
Overige personeelskosten	859	21	880	0	880	880	880	880
Kapitaallasten	84	1	85	0	85	85	85	85
Wagenpark	163	3	165	0	165	165	165	165
Huisvesting	660	11	671	0	671	671	671	671
Administratie	53	0	53	0	53	53	53	53
ICT	416	7	423	0	423	423	423	423
Overige kosten	179	3	182	0	182	182	182	182
Onvoorzien	100	0	100	0	100	100	100	100
Ontwikkelkosten	50	1	51	0	51	51	51	51
Implementatie omgevingswet	139	-64	75	-75	0	0	0	0
Totale lasten excl indexering	16.151	552	16.704	-75	16.629	16.629	16.629	16.629
Indexering	0	0	0	482	482	964	1.447	1.929
Totale lasten incl indexering	**16.151**	**552**	**16.704**	**407**	**17.111**	**17.593**	**18.075**	**18.558**
Baten								
Baten uit extra opdrachten excl indexering	757	-99	657	0	657	657	657	657
Deelnemersbijdrage excl indexering	15.395	651	16.046	-75	15.971	15.971	15.971	15.971
Indexering	0		0	482	482	964	1.447	1.929
Totale baten	**16.151**	**552**	**16.704**	**407**	**17.111**	**17.593**	**18.075**	**18.558**
Saldo baten en lasten reguliere begroting	**0**		**0**		**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 18: Financieel meerjarenperspectief

Met de gehanteerde uitgangspunten en het afzonderlijk opnemen van de tijdelijke extra kosten in een aparte transitiebegroting vertonen de kosten en deelnemersbijdragen in het meerjarenperspectief 2022-2026 een stabiel beeld.

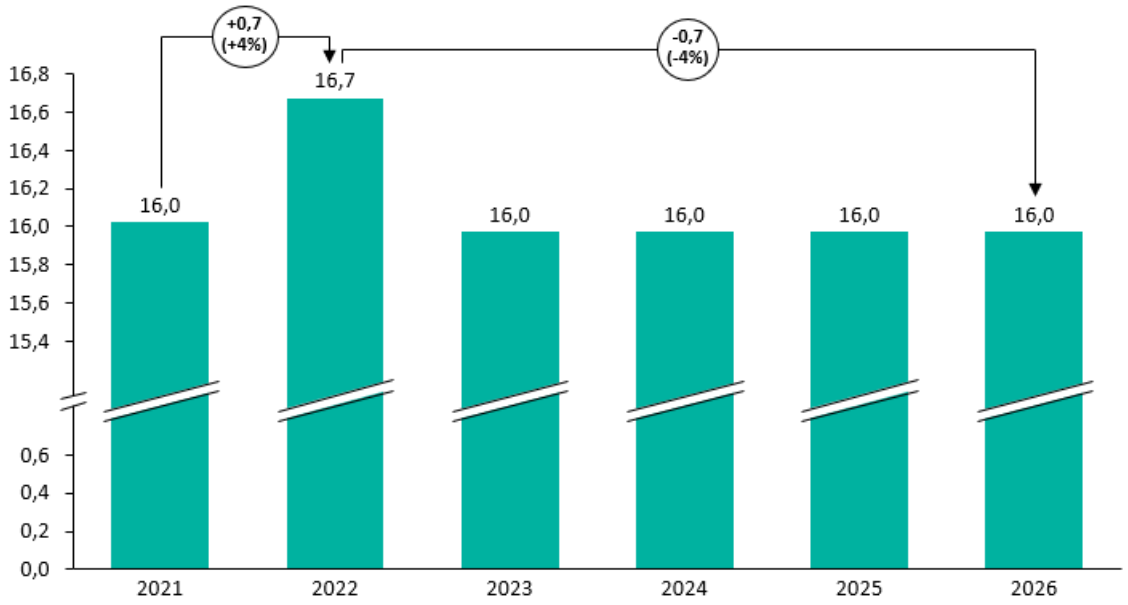
In onderstaande tabel is het meerjarenperspectief van de deelnemersbijdrage, inclusief bijdrage voor de transitiebegroting, opgenomen.

	Meerjarenperspectief incl transitiebegroting	2021	2022	2023	2024	2025	2026
a	Deelnemersbijdrage excl indexering	15.395	16.046	15.971	15.971	15.971	15.971
b	Bijdrage transitiebegroting	625	625	-	-	-	-
c = a + b	**Totale deelnemersbijdrage**	**16.019**	**16.671**	**15.971**	**15.971**	**15.971**	**15.971**

Tabel 19: Verwachte ontwikkeling deelnemersbijdrage

Hierbij wordt opgemerkt dat het lastig is om te voorspellen wat de ontwikkeling van de deelnemersbijdrage zal worden. Gezien het feit dat de taken van de FUMO sterk afhankelijk zijn van overheidsbeleid, kunnen als gevolg hiervan wijzigingen optreden die impact hebben op de FUMO. Hierbij kan gedacht worden aan de impact van de Omgevingswet, maar ook van het beleid rondom ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen).

In ieder geval is helder dat de huidige bijdrage in de transitiebegroting vanaf 2023 vervalt. Daarnaast vervalt vanaf 2023 naar verwachting de bijdrage die wordt gevraagd voor de implementatie van de Omgevingswet. In Figuur 1 is de verwachte ontwikkeling van de totale deelnemersbijdrage (regulier + transitie) weergegeven. Dit betreft de ontwikkeling exclusief indexeringen.

Figuur 1: Verwachte ontwikkeling deelnemersbijdrage 2021-2026 (bedragen x € 1 mln.)

4.4 Geprognosticeerde balans en toelichting

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa			Eigen vermogen	1.300.000	1.300.000
Financieel vast actief	7.500	7.500			
			Vreemd vermogen		
Materiele vaste activa	542.000	626.000	Lening	3.000.000	3.000.000
	549.500	633.500		3.000.000	3.000.000
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Overige vorderingen en overlopende activa	2.500.000	2.953.000	Crediteuren en overlopende passiva	850.000	850.000
Liquide middelen	2.100.500	1.563.500			
	4.600.500	4.516.500			
Totaal	5.150.000	5.150.000	Totaal	5.150.000	5.150.000

Tabel 20: Geprognosticeerde balans

In de geprognosticeerde balans is rekening gehouden met de volgende punten:

- Afschrijvingen conform begroting;
- De implementatiekosten zijn, conform de in 2019 gevolgde systematiek als overlopend actief opgenomen, omdat het hier een vordering op de deelnemers betreft;
- Het eigen vermogen blijft ongewijzigd;
- In 2017 is voor de vooruitbetaalde uitgaven een lening aangetrokken. Deze lening is in 2020 voortgezet met een looptijd van 3 jaren, waarbij de hoofdsom met € 0.5 mln. is verhoogd. In paragraaf 6.3 wordt hier nader op ingegaan.

5. Transitiebegroting

5.1 Uitgangspunten transitiebegroting

De transitiebegroting bestaat uit posten waarvan de kosten tijdelijk hoger zijn dan de in de reguliere begroting gehanteerde uitgangspunten. De kosten zijn tijdelijk hoger om de basis op orde te krijgen. De algemene uitgangspunten betreffen:

- Voorfinanciering door de FUMO.
- Maximaal vier jaar.
- Financiering door bijdrage deelnemers over vier jaar.
- Kosten worden over de deelnemers verdeeld op basis van de verhouding van de basis- en plustaken.

In de eerdere begrotingen van de FUMO zat in de reguliere begroting al een tijdelijke kostencomponent opgenomen. Dat betrof de implementatiekosten. Deze post is vanaf 2019 in de transitiebegroting opgenomen.

Wijze van financiering transitiekosten

De totale transitiekosten worden geëgaliseerd en zijn als een vordering van FUMO op de deelnemers op de balans van de FUMO opgenomen. Deze kosten worden op basis van de verhouding van de basis- en plustaken in de jaren 2019 tot en met 2022 bij de deelnemers in rekening gebracht.

Financieel overzicht

Transitiebegroting (Bedragen x € 1000)	2019	2020	2021	2022	Totaal transitiebegroting
Lasten					
Loonkosten primair proces (productiviteit)	167	56	0	0	223
Loonkosten primair proces (flexibele schil)	226	226	0	0	452
Extra onvoorzien	60	60	60	0	180
Opbouwen weerstandsvermogen	327	327	0	0	654
Implementatiekosten (oud)	647	453	453	453	2.006
Resultaatsbestemming 2019			-196	-196	-391
Totaal lasten exclusief indexering	1.427	1.122	318	258	3.124
Indexering	0	28	31	32	91
Totaal lasten inclusief indexering	**1.427**	**1.150**	**349**	**290**	**3.215**
Bedrage oorspronkelijk	983	983	983	983	3.933
Bijstelling opbouw weerstandsvermogen			-164	-164	-327
Aflossing resultaatsbestemming 2019			-196	-196	-391
Bijgestelde bijdrage	**983**	**983**	**624**	**624**	**3.215**

Tabel 21: Transitiebegroting

5.2 Toelichting op transitiebegroting

Loonkosten primair proces, productiviteit

Vanaf 2021 is de bijdrage vanuit de transitiebegroting voor de compensatie van de lagere productiviteit vervallen.

Loonkosten primair proces, flexibele schil

Vanaf 2021 is de bijdrage vanuit de transitiebegroting voor de compensatie van de hogere flexibele schil vervallen.

Onvoorzien

Vanaf 2022 is de extra dekking vanuit de transitiebegroting voor de post onvoorzien vervallen.

Opbouw weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen moet in overeenstemming met de risico's zijn. De omvang is bepaald op basis van een risico-inventarisatie. Zie bijlage 4.

De opbouw om tot de benodigde omvang te komen is in de transitiebegroting opgenomen. Omdat de opbouw van het weerstandsvermogen in een hoger tempo plaats heeft gevonden dan ten tijde van het opstellen van de transitiebegroting was verwacht, is de transitiebegroting ten opzichte van dit punt gewijzigd. Dit is als zodanig opgenomen in de Kadernota 2022-2026. Concreet betekent dit dat de begrote bijdrage aan de opbouw van het weerstandsvermogen in het jaar 2021 vervalt. Het financiële effect hiervan is in totaal € 327.000. Dit bedrag is verdisconteerd in de bijdrage van de resterende 2 jaren van de transitiebegroting (2021 en 2022). In hoofdstuk 4 wordt de transitiebegroting nader toegelicht.

Implementatiekosten (oud)

De implementatiekosten (ontwikkelingskosten) van de FUMO zijn eenmalige kosten die aan de implementatie van de FUMO zijn gerelateerd en bestaan uit ICT-kosten en algemene implementatiekosten, en de ontwikkelkosten van FUMO 2.0.
Het verloop van de implementatiekosten zoals in voorgaande jaren is bepaald gaat als volgt:

	2019	2020	2021	2022
Algemene implementatiekosten oud	193.552			
Implementatiekosten FUMO 2.0	365.000	365.000	365.000	365.000
Aanvulling ICT implementatiekosten (LIS)	88.000	88.000	88.000	88.000
	646.552	453.000	453.000	453.000

Tabel 22: Verloopoverzicht implementatiekosten (oud)

Resultaatsbestemming 2019

In de vergadering van het algemeen bestuur van 2 juli 2020 is besloten het overschot van 2019 van € 391.000 in mindering te brengen op de vordering uit hoofde van de transitiebegroting.

Indexering

Voor de variabele lasten in de transitiebegroting is rekening gehouden met indexering.

6. Paragrafen

6.1 Paragraaf bedrijfsvoering

Verwezen wordt naar het programma bedrijfsvoering en de toelichting daarop.

6.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt beschreven in welke mate de weerstandscapaciteit toereikend is om eventuele risico's op te vangen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Hiervoor is de algemene reserve en de post onvoorzien beschikbaar. Als blijkt dat deze capaciteit niet voldoende is om de gekwantificeerde risico's die zich kunnen voordoen te dekken dan is de FUMO aangewezen op een extra bijdrage van de deelnemers.

Bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling FUMO

In artikel 29 van de GR FUMO zijn bepalingen opgenomen over de vorming van een weerstandsvermogen. Een batig rekeningsaldo wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen, dat

ten hoogste 10% van de jaaromzet bedraagt. Voor zover het batig saldo van enig jaar leidt tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het meerdere uitgekeerd naar rato van de bijdragen van de deelnemers. Een nadelig rekeningsaldo in enig jaar wordt ten laste gebracht van de deelnemers naar rato van hun bijdragen voor zover het niet geheel of gedeeltelijk ten laste van het weerstandsvermogen kan worden gebracht.

Nota weerstandsvermogen
In de visie van de FUMO is aangegeven dat de FUMO een stabiele en heldere begroting moet krijgen. Onderdeel daarvan is dat fluctuaties en risico's door de FUMO zelf kunnen worden opgevangen. Hiervoor is een weerstandsvermogen nodig.

Begin 2018 is een nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement met een geactualiseerde risico-inventarisatie opgesteld waarin de uitgangspunten voor het bepalen van de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen zijn aangegeven. In de bestuursconferentie van 25 januari 2018 is ingestemd (richting gegeven) met het vormen van een weerstandsvermogen door het in drie jaar tijd op te bouwen. Uit de risico-inventarisatie (zie bijlage 4) blijkt dat de FUMO een weerstandsvermogen nodig heeft van € 1.308.750.

Kengetallen
In de verslaggevingsvoorschriften (het BBV) is aangegeven dat enkele kengetallen moeten worden opgenomen in de begroting (en jaarstukken).

	2022	2021
Netto schuld quote	-5%	-5%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-5%	-5%
Solvabiliteitsratio	25%	25%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%
ontwikkeling EMU saldo	537.000	112.000

Tabel 23: Overzicht kengetallen

De netto schuld quote betreft de omvang van de schulden ten opzichte van de totale baten in de begroting. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen aan. Het EMU (Europese Monetaire Unie)-saldo, ook wel begrotingssaldo van de rijksoverheid en de decentrale overheden genoemd, is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven.

6.3 Paragraaf financiering

De FUMO is als Gemeenschappelijke Regeling op basis van de Wet FIDO verplicht om in de begroting en de jaarrekening een paragraaf financiering op te nemen. Daarin worden ontwikkelingen opgenomen over de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm, de verwachte af- of toename van geldleningen of uitzettingen en het beleid ten aanzien van treasury.

De FUMO wordt gefinancierd doordat de bijdragen van deelnemers per kwartaal vooruit wordt betaald. Voor eventuele investeringen kunnen daarnaast leningen worden aangetrokken. Eind november 2020 is de in 2017 aangetrokken lening gecontinueerd. Ook is de hoofdsom verhoogd van € 2,5 miljoen naar € 3.0 miljoen. De lening betreft een zogenaamde roll over lening en heeft een looptijd van 3 jaar (tot eind november 2023). Van het bedrag van € 3,0 miljoen is gedurende deze

looptijd een bedrag van € 500.000 niet aflosbaar. Omdat de rente variabel is en er momenteel sprake is van een negatieve rente is het volledige bedrag aangetrokken. Op basis van de investeringsprognose en de ontwikkeling van de financiële vaste activa (vordering op de deelnemers in verband met nog te ontvangen bijdragen voor ontwikkelingsprogramma FUMO 2.0 en het project LIS) is de verwachting dat het bedrag van € 3,0 miljoen voldoende moet zijn tot en met 2023.

De kasgeldlimiet betreft het bedrag dat de FUMO kortlopend mag financieren voor het doen van investeringen. Volgens de Uitvoeringsregeling van de Wet Fido is dit een percentage van 8,5% van de begroting. Dit komt overeen met circa € 1,4 miljoen. Deze ruimte is tot nog toe niet gebruikt.
In het Treasurystatuut is aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit beleid houdt o.a. in dat geldleningen alleen worden aangegaan voor de taken van de FUMO en voor zover er geen andere financieringsbronnen (bijvoorbeeld reserves) aanwezig zijn. Bij het uitzetten van (eventuele) overtollige middelen gelden strikte voorwaarden, waarbij het gebruik van derivaten niet is toegestaan. Overigens is de mogelijkheid hiertoe al flink beperkt doordat ook de FUMO verplicht valt onder het schatkistbankieren. Voor de FUMO betekent dit dat alle overtollige middelen boven € 250.000 verplicht moeten worden afgedragen aan de schatkist.

Bijlage 1: Bijdragen per deelnemer

In bijlage 1 zijn drie tabellen opgenomen met specificaties van de deelnemersbijdrages.

Als eerste is een totaalspecificatie opgenomen van de deelnemersbijdrage 2022.
Als tweede is een specificatie opgenomen van de ontwikkeling van de deelnemersbijdrage 2022 ten opzichte van 2021.
Als derde is een mutatieoverzicht opgenomen, waarin de verschillen worden verklaard tussen de deelnemersbijdrage in de oorspronkelijke begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022.
Als laatste zijn overzichten opgenomen van het aantal basistaakbedrijven per categorie, de kostprijzen per categorie en van de prijsstelling van de plustaken.

FUMO
Omgevingsdienst Fryslân

Specificatie bijdrage per deelnemer

Begroting 2022	*(a = b + c)*						*b*	*c*
Deelnemer	Totale bijdrage	Basistaken	Plustaken	Overige opbrengsten	Collectieve opdrachten incl ketentoezicht	Implementatie omgevingswet	Totaal reguliere begroting	Transitie-begroting
Achtkarspelen	397.338	298.906	43.716	-	37.202	2.347	382.171	15.167
Ameland	78.120	42.568	28.241	-	3.990	334	75.133	2.987
Dantumadiel	229.574	163.575	38.616	-	17.332	1.284	220.808	8.766
De Fryske Marren	723.639	567.573	63.855	-	60.140	4.456	696.024	27.615
Harlingen	482.759	264.174	171.375	-	26.678	2.074	464.301	18.457
Heerenveen	522.202	395.333	63.581	-	40.251	3.104	502.269	19.932
Leeuwarden	1.126.767	736.173	284.152	-	58.577	4.784	1.083.685	43.082
Noard-East Fryslân	970.618	674.039	172.115	-	82.105	5.292	933.551	37.067
Ooststellingwerf	467.027	389.037	14.000	-	43.120	3.054	449.212	17.816
Opsterland	309.722	256.617	9.764	-	29.512	2.015	297.907	11.815
Schiermonnikoog	35.036	22.290	9.510	-	1.722	175	33.697	1.339
Smallingerland	552.681	371.118	122.742	-	34.798	2.914	531.571	21.110
Sudwest Fryslân	1.408.479	1.172.657	40.628	-	132.258	9.206	1.354.749	53.729
Terschelling*	704.221	74.993	592.529	-	9.093	589	677.203	27.018
Tytsjerksteradiel	377.520	266.090	69.011	-	25.914	2.089	363.104	14.416
Vlieland	74.418	28.379	40.526	-	2.442	223	71.569	2.849
Waadhoeke	883.863	609.439	157.675	-	78.210	4.785	850.108	33.755
Weststellingwerf	396.379	331.837	11.605	-	35.212	2.605	381.259	15.120
Subtotaal	**9.740.363**	**6.664.797**	**1.933.641**	**-**	**718.556**	**51.329**	**9.368.322**	**372.041**
Provincie Fryslân	6.598.452	2.817.148	3.351.799	-	153.375	23.671	6.345.993	252.459
Wetterskip	46.753	-	46.753	-	-	-	46.753	
Brikstaken*	286.086	-	-	286.086	-	-	286.086	
Overige opdrachten incidenteel	657.367	-	-	657.367	-	-	657.367	
Eindtotaal	**17.329.021**	**9.481.945**	**5.332.192**	**943.453**	**871.931**	**75.000**	**16.704.521**	**624.500**

Gehanteerde verdeelsleutels:

Basistaken:

- Algemeen: Aantal inrichtingen per categorie
- Asbest: Aantal asbest meldingen
- Bodem: Aantal bodem meldingen

Plustaken:

- Aantal ingebrachte plusuren per categorie

Collectieve taken:

- Verhouding bijdrage basistaken

Implementatie omgevingswet:

- Verhouding bijdrage basistaken

Transitiebegroting:

- Verhouding bijdrage basistaken en plustaken

Ontwikkeling deelnemersbijdrage

	a	*b*	*c = b -/- a*	
Deelnemer	Totale bijdrage begroting 2021	Totale bijdrage begroting 2022	Mutatie	
Achtkarspelen	356.703	397.338	40.636	11,4%
Ameland	78.910	78.120	- 790	-1,0%
Dantumadiel	235.485	229.574	- 5.911	-2,5%
De Fryske Marren	646.412	723.639	77.227	11,9%
Harlingen	560.514	482.759	- 77.755	-13,9%
Heerenveen	470.223	522.202	51.979	11,1%
Leeuwarden	1.211.658	1.126.767	- 84.891	-7,0%
Noard-East Fryslân	839.066	970.618	131.551	15,7%
Ooststellingwerf	366.983	467.027	100.045	27,3%
Opsterland	317.028	309.722	- 7.306	-2,3%
Schiermonnikoog	44.377	35.036	- 9.341	-21,1%
Smallingerland	488.994	552.681	63.687	13,0%
Sudwest Fryslân	1.168.895	1.408.479	239.584	20,5%
Terschelling	688.546	704.221	15.675	2,3%
Tytsjerksteradiel	389.639	377.520	- 12.120	-3,1%
Vlieland	70.831	74.418	3.587	5,1%
Waadhoeke	824.710	883.863	59.153	7,2%
Weststellingwerf	328.619	396.379	67.760	20,6%
Subtotaal	**9.087.593**	**9.740.363**	**652.770**	**7,2%**
Provincie Fryslân	6.601.296	6.598.452	- 2.844	0,0%
Wetterskip	46.753	46.753	-	0,0%
Brikstaken*	283.825	286.086	2.261	0,0%
Overige opdrachten incidenteel	756.520	657.367	- 99.153	-13,1%
Eindtotaal	**16.775.987**	**17.329.021**	**553.034**	**3,3%**

Mutatie deelnemersbijdrage

			Oorzaken mutatie deelnemersbijdrage							
Deelnemer	Mutatie		Basistaken regulering en toezicht	Asbest	Bbk	Plustaken	Collectieve opdrachten	Implementatie omgevingswet	Overige opbrengsten	Transitie-begroting
Achtkarspelen	40.636		34.557	- 13.163	16.475	411	2.991	- 1.636		1.001
Ameland	- 790		1.359	- 2.874	940	- 81	320	- 297		- 157
Dantumadiel	- 5.911		- 12.304	- 21.117	28.572	- 386	1.122	- 1.206		- 591
De Fryske Marren	77.227		38.742	1.382	31.140	1.076	5.904	- 2.971		1.953
Harlingen	- 77.755		- 53.963	- 13.031	- 2.104	- 2.466	444	- 2.776		- 3.859
Heerenveen	51.979		47.198	- 12.508	12.213	1.817	4.087	- 2.084		1.256
Leeuwarden	- 84.891		- 62.300	- 61.522	49.517	- 3.217	3.011	- 5.201		- 5.178
Noard-East Fryslân	131.551		96.090	- 49.443	74.433	2.335	7.600	- 3.173		3.709
Ooststellingwerf	100.045		93.097	- 6.841	5.079	1.955	4.973	- 1.476		3.259
Opsterland	- 7.306		- 6.707	- 10.370	11.396	- 720	1.752	- 1.898		- 760
Schiermonnikoog	- 9.341		- 7.281	1.135	- 2.226	- 273	- 8	- 262		- 426
Smallingerland	63.687		54.538	- 9.998	13.750	1.227	4.231	- 1.719		1.658
Sudwest Fryslân	239.584		233.968	- 41.273	26.950	4.154	13.668	- 5.249		7.366
Terschelling*	15.675		7.884	6.529	940	357	889	- 326		- 598
Tytsjerksteradiel	- 12.120		- 38.499	- 4.446	32.767	- 734	1.825	- 1.963		- 1.070
Vlieland	3.587		6.604	- 653	- 2.678	138	301	- 145		19
Waadhoeke	59.153		- 3.372	12.611	46.902	135	5.563	- 3.659		973
Weststellingwerf	67.760		50.077	- 4.043	15.947	1.237	3.914	- 1.457		2.086
Provincie Fryslân	- 2.844		- 513.689	-	-	535.162	12.824	- 26.500		- 10.641
Wetterskip	-					-	-	-		-
Brikstaken	2.261					-	-	-	2.261	-
Overige opdrachten incidenteel	- 99.153						-	-	- 99.153	-
Eindtotaal	**553.034**		**- 34.001**	**- 229.624**	**360.013**	**542.126**	**75.412**	**- 64.000**	**- 96.892**	**0**

Overzicht aantal inrichtingen (basistaken)

Specificatie inrichtingen					
Gemeente	Categorie B	Categorie C	Categorie IPPC	Provinciaal	Totaal
Achtkarspelen	106	23	14	0	143
Ameland	17	5	0	0	22
Dantumadiel	70	18	2	0	90
De Fryske Marren	241	71	5	0	317
Harlingen	60	44	3	0	107
Heerenveen	128	47	6	0	181
Leeuwarden	137	93	6	0	236
Noard-East Fryslân	380	67	13	0	460
Ooststellingwerf	90	46	13	0	149
Opsterland	82	41	5	0	128
Schiermonnikoog	9	1	0	0	10
Smallingerland	128	39	3	0	170
Sudwest Fryslân	658	107	14	0	779
Terschelling	21	21	0	0	42
Tytsjerksteradiel	80	29	4	0	113
Vlieland	7	4	0	0	11
Waadhoeke	402	51	13	0	466
Weststellingwerf	85	50	6	0	141
Provincie Fryslân			0	58	58
Totaal	**2.701**	**757**	**107**	**58**	**3.623**

Tariefstelling plustaken:

Omschrijving	Uitvoering	Tarief
Tariefgroep 1	Schaal 6-7	€ 85,50
Tariefgroep 2	Schaal 8-9	€ 94,50
Tariefgroep 3	Schaal 10	€ 110,00
Tariefgroep 4	Schaal 11	€ 121,00

Bijlage 2: Specificatie plusuren per deelnemer

	Toezicht				Vergunningverlening				SPA										Totaal
Deelnemer	Niet basistaak bedrijven +2e hercontroles	Piket Plus	BOA	Toezicht Bodem	Niet basistaak bedrijven	Bodem V	Juridisch	Administratief	Geluid	REV	EV	Toezicht juridisch	Shared service	EED	Bodem	Lucht	Beleids-ondersteuning	Diversen**	Totaal
Achtkarspelen		p.m.							300	6	82		9						397
Ameland			66						54	1	12		3					121	257
Dantumadiel					40		65		80	4	45	65	9	10				27	345
De Fryske Marren			264						131	20	157		9						581
Harlingen	475	p.m.	264		250			120	416	5	73		9		75				1.687
Heerenveen									450	10	109		9						578
Leeuwarden			264	456		884			980	20	168								2.772
Noard-East Fryslân					160		285		370	15	186	285	27	40				168	1.536
Ooststellingwerf										11	107		9						127
Opsterland										9	71		9						89
Schiermonnikoog	12		66							1	6		3						88
Smallingerland		p.m.	264						650	8	102		9			75			1.108
Sudwest Fryslân										25	323		9					12	369
Terschelling*	60		66				82		88	2	21		3		48		60	75	505
Tytsjerksteradiel		p.m.							535	10	73		9						627
Vlieland	89		66					25	54	2	8		3				127		374
Waadhoeke	300	p.m.	264		400				250	20	168		18					112	1.532
Weststellingwerf										5	92		9						106
Totaal uren per jaar	**936**	**-**	**1.584**	**456**	**850**	**884**	**432**	**145**	**4.358**	**174**	**1.803**	**350**	**156**	**50**	**123**	**75**	**187**	**515**	**13.078**
Tariefgroep	2	2	3	2	2	2	4	1	3	3	3	4	3	2	3	4	4	3	

Bijlage 3: Specificatie basistaakuren per deelnemer

	Begrote uren												*Bijdrage*
Deelnemer	Regulering	Toezicht	Asbest: vergunning-verlening	Asbest: toezicht	BBK: vergunning-verlening	BBK: toezicht	Handhaving	Ketentoezicht	WBB: vergunning-verlening	WBB: toezicht	Niet inrichting gebonden basistaken	Totaal uren	obv integrale uurtarief
Achtkarspelen	941	1.158	120	50	225	162	187	263	-	-	-	3.105	€ 326.531
Ameland	198	118	8	3	30	22	27	25	-	-	-	430	€ 45.194
Dantumadiel	353	531	144	60	213	153	102	115	-	-	-	1.670	€ 175.666
De Fryske Marren	2.109	1.847	233	97	440	317	354	399	-	-	-	5.795	€ 609.527
Harlingen	959	1.159	44	18	98	70	165	173	-	-	-	2.685	€ 282.387
Heerenveen	1.237	1.192	300	125	383	275	247	262	-	-	-	4.021	€ 422.917
Leeuwarden	1.786	1.675	480	200	740	533	380	371	-	1.206	-	7.371	€ 775.226
Noard-East Fryslân	1.768	2.661	381	159	593	427	421	575	-	-	-	6.984	€ 734.547
Ooststellingwerf	1.698	1.280	216	90	100	72	243	291	-	-	-	3.990	€ 419.692
Opsterland	825	911	233	97	125	90	160	202	-	-	-	2.642	€ 277.906
Schiermonnikoog	98	46	23	9	13	9	14	10	-	-	-	222	€ 23.298
Smallingerland	1.363	1.076	360	150	203	146	232	218	-	-	-	3.746	€ 394.024
Sudwest Fryslân	4.325	4.214	540	225	648	466	732	900	-	-	-	12.049	€ 1.267.340
Terschelling*	207	289	84	35	30	22	47	64	-	-	-	777	€ 81.683
Tytsjerksteradiel	806	750	179	74	323	232	166	165	-	-	-	2.695	€ 283.478
Vlieland	153	67	11	4	10	7	18	15	-	-	-	284	€ 29.911
Waadhoeke	1.494	2.595	353	147	480	346	380	558	-	-	-	6.352	€ 668.120
Weststellingwerf	1.405	1.046	144	60	170	122	207	234	-	-	-	3.389	€ 356.416
Provincie Fryslân	13.818	7.466	-	-	-	-	-	600	-	-	5.500	27.384	€ 2.880.255
Totaal uren	35.543	30.079	3.849	1.604	4.820	3.470	4.080	5.440	-	1.206	5.500	95.591	€ 10.054.117

Bijlage 4: Overzicht taakvelden

		Taakvelden				
Begroting FUMO	2022	0,1 Bestuur	0,4 Overhead,ondersteuning organisatie	0,8 Overige baten en lasten	7,4 Milieubeheer	8,3 Wonen en Bouwen
Lasten:						
Personeelskosten	13.207.095	59.848	3.165.492		9.695.669	286.086
Inbesteding o.b.v. DVO's	783.530		783.530			
Detachering Wetterskip	28.000		28.000			
Materiele lasten	2.510.897		2.510.897			
Onvoorzien	100.000			100.000		
Implementatie omgevingswet	75.000		75.000			
Totaal lasten	**16.704.521**	**59.848**	**6.562.919**	**100.000**	**9.695.669**	**286.086**
Baten:						
Basistaken	9.768.031				9.481.945	286.086
Aanvullende taken	5.332.192				5.332.192	
Overige opbrengsten	1.529.298				1.529.298	
Implementatie omgevingswet	75.000		75.000			
Totaal baten	**16.704.521**	**0**	**75.000**	**0**	**16.343.435**	**286.086**
Saldo	**0**					

Bijlage 5: Risicoanalyse 2022

Risico Analyse

De volgende risico's die, als deze zich voordoen, kunnen leiden tot financiële gevolgen worden onderkend door de FUMO:

	Omschrijving risico	Beheersmaatregelen	Bedrag	Kans (Hoog, Middel, Laag)	Impact
1.	De productiviteitsnorm bedraagt vanaf 2022 1.360 uur per fte. De realisatie over 2020 bedraagt circa 1.264 uur. Dit betekent dat er een 'gat' is van ca 100 uur per fte in het primair proces. Op een totale formatie van 116 fte, betreft dit ruim 11.500 uur. Het risico bestaat dat óf deze uren niet kunnen worden besteed aan de deelnemers óf dat voor deze uren extra capaciteit ingezet moet worden. Uitgaande van een tarief van € 85.- per uur, is het maximale risico € 977.500.	• Meer sturing op het behalen van de productiviteitsnorm. Hierbij kan gekeken worden naar de wijze van tijdsregistratie. • Met de deelnemers en het bestuur in gesprek gaan over de haalbaarheid van de productiviteitsnorm en deze eventueel bijstellen.	€ 977.500	M	€ 488.750
2.	De FUMO is volop in ontwikkeling en heeft een ambitieuze projectenkalender opgesteld om de basis op orde te krijgen. Tegelijkertijd is de FUMO uitvoeringsorganisatie, die ervoor moet zorgen dat de dienstverlening aan haar deelnemers op orde is, zowel kwalitatief als kwantitatief. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van de FUMO vertraging oploopt omdat er onvoldoende uren/ budget beschikbaar is om de projectenkalender uit te voeren.	• Werken met een realistische projectplanning, waarin prioriteiten worden gesteld op basis van beschikbare uren/ budget. • Goed verwachtingsmanagement richting de deelnemers.	€ 500.000	M	€ 250.000
3.	Het ICT-landschap, waaronder het zaaksysteem LEEF, dient te worden aangepast aan de veranderende wet- en regelgeving zoals de Omgevingswet. Daarnaast vereist de aansluiting op het digitale stelsel een organisatie die geheel digitaal kwalitatieve, hoogstaande informatie verzamelt en opmaakt. Dit betekent dat (interne) processen en systemen opnieuw ingericht moeten worden. Ook zullen er aanpassingen moeten komen om nieuwe data, noodzakelijk als gevolg van de omgevingswet, te kunnen registreren. Omvang van het risico is moeilijk te bepalen. Schatting risico is € 400.000.	Goede contractuele afspraken maken met de leverancier van het zaaksysteem en te monitoren en sturen op de voortgang.	€ 400.000	H	€ 320.000
4.	Omgevingswet. Er zijn nog veel onduidelijkheden omtrent de impact van de Omgevingswet. Ook is het nog niet zeker óf de Omgevingswet per 1 januari 2022 in werking treedt. Er is projectbudget beschikbaar gesteld om de FUMO voor te bereiden op de Omgevingswet. Omdat er sprake is van veel onzekerheden, bestaat het risico dat dit budget niet voldoende is.	• Werken met een gedegen projectplanning • Mogelijkheden onderzoeken om binnen de begroting van de FUMO andere vormen van dekking aan te spreken • Tijdig met de deelnemers in gesprek over budgettaire consequenties indien de dekking onvoldoende blijkt	€ 200.000	M	€ 100.000
5.	Vanaf 2021 vervalt de subsidieregeling voor Externe Veiligheid. Dit gaat gepaard met het opnemen van een uitkering hiervoor in het	• Middels rapportages signaleren dat er minder uren	€ 160.000	M	€ 80.000

	gemeentefonds. De FUMO constateert dat niet alle deelnemers de FUMO inschakelen voor deze werkzaamheden, terwijl de FUMO hiervoor wel formatie beschikbaar heeft. Er is een minimale formatie benodigd om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria. Het risico bestaat dat er in werkelijkheid onvoldoende uren worden ingebracht, waardoor er onvoldoende dekking is voor de kosten van de beschikbare formatie.	worden ingebracht dan verwacht. • Met de betreffende deelnemers in gesprek gaan over de oorzaken hiervan.			
6.	Werving, selectie en mobiliteit. Wegens schaarste op de arbeidsmarkt is het voor m.n. de specialistische functies uiterst moeilijk intern personeel te werven. Hierdoor wordt gebruik gemaakt van inhuur. In de begroting wordt rekening gehouden met een flexibele schil van 15%. Wanneer er naar verhouding meer moet wordt ingehuurd, is het risico dat de kosten hoger worden dan begroot. Wanneer de verhouding 75/25 wordt in plaats van 85/15, levert dit verhoudingsgewijs 10 fte meer inhuur op. Inhuur kosten gemiddeld € 35K per jaar meer, waardoor het totale risico € 350 K bedraagt.	Via het project Strategische Personeelsplanning wordt getracht om op een andere manier de werving en selectie te doen. Hierbij wordt ingezet op een steviger verbinding met opleidingsinstituten en het verleggen van de koers naar het meer zelf vormen en opleiden van personeel.	€ 350.000	L	€ 70.000
Totaal			**€ 2.587.500**		**€ 1.308.750**

Bijlage 6: Geconsolideerde begroting

In deze bijlage worden de reguliere begroting en de transitiebegroting geconsolideerd gepresenteerd.

Meerjarenbegroting geconsolideerd					
(Bedragen x € 1000)	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten					
Personeelskosten	14.019	14.019	14.019	14.019	14.019
Overige personeelskosten	880	880	880	880	880
Kapitaallasten	85	85	85	85	85
Wagenpark	165	165	165	165	165
Huisvesting	671	671	671	671	671
Administratie	53	53	53	53	53
ICT	423	423	423	423	423
Overige kosten	182	182	182	182	182
Onvoorzien	100	100	100	100	100
Ontwikkelkosten	51	51	51	51	51
Implementatie omgevingswet	75	-	-	-	-
Implementatiekosten (oud)	453	-	-	-	-
Indexering	32	482	964	1.447	1.929
Totale lasten incl indexering	17.189	17.111	17.593	18.075	18.558
Baten					
Baten uit extra opdrachten	657	680	704	729	754
Deelnemersbijdrage incl indexering	16.046	16.430	16.889	17.346	17.803
Bijdrage transitiebegroting	625	-	-	-	-
Totale baten	17.328	17.111	17.593	18.075	18.558
Saldo baten en lasten	140	-	-	-	-

De geconsolideerde begroting laat in 2022 een begrotingsoverschot zien. Dit wordt veroorzaakt door de opzet van de transitiebegroting, waarbij de opbrengsten over 4 jaar geëgaliseerd worden, terwijl de werkelijke kosten een dalend patroon kennen. In 2022 is als gevolg hiervan sprake van een positief saldo, waar in de voorgaande jaren juist sprake was van een tekort. Structureel is er sprake van een evenwicht tussen de baten en lasten.

Bijlage 7: Begrote aantal meldingen bodem en asbest

Meldingen asbest

Gemeente	Meldingen
Achtkarspelen	80
Ameland	5
Dantumadiel	96
De Fryske Marren	155
Harlingen	29
Heerenveen	200
Leeuwarden	320
Noard-East Fryslân	254
Ooststellingwerf	144
Opsterland	155
Schiermonnikoog	15
Smallingerland	240
Sudwest Fryslân	360
Terschelling	56
Tytsjerksteradiel	119
Vlieland	7
Waadhoeke	235
Weststellingwerf	96
Totaal	**2.566**

Meldingen Bbk::

Gemeente	Meldingen
Achtkarspelen	90
Ameland	12
Dantumadiel	85
De Fryske Marren	176
Harlingen	39
Heerenveen	153
Leeuwarden	296
Noard-East Fryslân	237
Ooststellingwerf	40
Opsterland	50
Schiermonnikoog	5
Smallingerland	81
Sudwest Fryslân	259
Terschelling	12
Tytsjerksteradiel	129
Vlieland	4
Waadhoeke	192
Weststellingwerf	68
Totaal	**1.928**

Bijlage 8: Collectieve taken

Omgevingsdiensten zoals de FUMO zijn opgericht met als doel een effectieve, efficiënte en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken binnen het omgevingsrecht te bewerkstelligen en daarbij samen te werken met partners. Voor verschillende taken geldt dat deze taken aangemerkt kunnen worden als collectieve taak. De belangrijkste kenmerken van collectieve taken zijn dat alle deelnemers opdrachtgever zijn en in een bepaalde mate belang hebben bij de uitvoering van deze taken. Voor een aantal van deze collectieve taken geldt dat deze naar aard en karakter Fryslânbreed uitgevoerd moeten worden. Deze (structurele) taken hebben meerwaarde voor heel Fryslân. De inspanningen die met de uitvoering van deze taken zijn gemoeid zijn daardoor niet of nauwelijks toe te wijzen aan individuele deelnemers. Voorbeelden van deze collectieve taken zijn:

- milieualarmnummer (24/7 bereikbaar);
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatie gestuurd (risicogestuurd) toezicht, handhaving en vergunningverlening.

Productie en financiën		**2021**	**2022**
Productie	Diensten (in uren) - Ketentoezicht - Boa-coördinatie (plus) - Collectieve uren	 5.440 700 2.150	 5.440 700 2.150
Financiële realisatie			Zijn ingerekend in de programma's vergunningen, toezicht en handhaving en Specialistisch advies

De nadere uitwerking van de diensten 'ketentoezicht' en 'collectieve uren' is onderdeel van het jaarprogramma uitvoering VTH taken van de FUMO. In deze begroting 2022 zijn de collectieve diensten bij elkaar samengevoegd.